

ПӘЙГАМБӘРЕБЕЗ
ӨЙРӘТКӘН
КӨНДӘЛЕК
ДОГАЛАР

РӘҮФ ПӘҢЛЕВАН

МОТИФ ЙАЙЫНЛАРЫ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

КЕРЕШ СҮЗ

«Дога» сүзенең лексик мәгънәсе чакыру, эндәшү, теләү, өндәү, ярдәм сорау, исем бирү, ялвару, үтенү, сыену дигәнне белдерә.

Доганың асыл мәгънәсе: «Дога – колның бөтен барлығы белән Аллаһ Тәгаләгә юнәлеп, нәрсәнең дә булса үтәлүен яки үтәлмәвен, Аллаһка мәдхия һәм мактау әйтеп, гажизлеген һәм ихтыяжын тел белән белдереп сорау, Аннан теләү».

Дога кеше белән Аллаһ арасында хәбәрләшү яки аралашу буларак

билгеләнергә дә мөмкин. Беренче карашка, әлеге аралашу берьяклы булып күренә. Әмма догада бары тик дога кылучы гына аңлый алырлык бер юл белән Аллаһның моңа җавап бирүен көтү һәм өметләнү бар.

Вахи Аллаһ белән кеше арасында югарыдан түбәнгә таба, ягъни Аллаһтан кешегә таба баручы үзенчәлекле әңгәмә. Ә дога кеше белән Аллаһ арасында булган түбәннән югарыга таба юнәлештәге үзенчәлекле әңгәмә.

Дога колның Аллаһка ялваруы һәм сые нуы, Аллаһның колын мәрхәмәте белән ярлыкавы һәм саклавы буларак та билгеләнә.

Исламча караш буенча, Яратучы белән мәхлуклары арасында мөнәсәбәт булганга, кешенең барлык гамәлләре, нинди булуларына да карамастан, дога рәвешендә керә. Коръән Кәримдә бу хакта әйтелгән:

«Әйт: «Әгәр Аллаһка ялваруыгыз һәм гыйбадәтегез булмаса, Аллаһ сезнең белән нәрсә эшләр иде, ягъни Аллаһка гыйбадәт кылмасагыз һәм итәгать

итмәсәгез, Аңа ни өчен кирәксез?»
(«Фуркан» сүрәсе, 77 нче аять)

«Дога рәвешендәге Аллаһ-кеше диалогында Аллаһ колына һич ялгышмыйча жавап бирә» (Гафир сүрәсе: 60 нчы аять). Аллаһ колына муен тамырыннан да якынырак булганга күрә, дога кылуда кешегә кычкырып дәшәргә, бәргәләнергә, матур сүзләр, нәфис жөмлөләр белән мөрәжәгать итәргә кирәкми. Доганың әһәмияте сүзләрдә түгел, дога кылучының ихласлылыгы һәм эчкерсезлегендә.

Аллаһ Расүле салләллаһу галәйһи үсәлләм Мәккәдән Таифкә баргач, башыннан аякларына кадәр яраланган. Кайтыр юлга чыккач, кереп яшеренгән бер бакчада дога кылган:

«Аллаһым! Көчсезлеккә юлыгуым, чарасыз калуым, халык тарафыннан хур ителүем турында Сиңа гына белдерәм, бу хакта Сиңа гына шикаять итәм.

Әй, мәрхәмәтлеләрнең иң мәрхәмәтлесе! Син мазлумнарның Раббысы!

Аллаһым! Начар холыклы, оятсыз дошманнар кулына төшермәслек, хэтта туганнарым кулында булган тормышымның тезгеннәрен алардан алып, дустыма калдырмаслык дәрәжәдә миңа мәрхәмәтлесең.

Аллаһым! Әгәр миңа газаплар бирмәсән, тарыган бәлаләргә һич бирешмәм. Ләкин Синең мине саклавың боларны күрсәтмәслек дәрәжәдә киң. Сиңа гына сыенам. Синең ягымлылыгыңның нурына сыенам. Барлык караңгылыкларны да яктырткан, дөнья һәм ахирәт эшләренең яхшы якка үзгәртүче бары тик Аңа бәйле булган нурга сыенам.

Аллаһым! Син риза булганчыга кадәр мин ярлыкау сораячакмын. Бөтен куәт, һәр төрле кодрәт бары тик Синдә генә».

Дога һәм үтенечебезнең башы да, ахыры да Аллаһ Тәгаләгә мактау әйтүдән гыйбарәт.

Рәүф ПӘҤЛЕВАН ГҮР
Истанбул-2002

ПӘЙГАМБӘРЕБЕЗ СӨННӘТЕНДӘГЕ ДОГАЛАР

Пәйгамбәребез Мөхәммәд салләллаһу галәйһи үсәлләмгә һәм аның тормышына күз салсак, доганың аның тормышындагы һәр мизгелендә очрый торган гамәл булуын күрәбез. Дога аның тормышында гадәти бер яшәү рәвешенә әйләнгән.

Хәзрәти Мөхәммәднең кайбер хәдисләрендә дә доганың әһәмияте аңлатылган:

«Дога – гыйбадәтнең җилеге» (Тирмизи, «Тәфсир»: 16)

«Аллаһ каршында догадан башка ихтирамга лаек берни дә юк» (Тирмизи, «Дәгъват»: 1)

«Дога гыйбадәтнең асылы?» («Тохфәту-л Ахвәзи»: 9/311)

«Дога иңгән бәла-казалардан да, иң-

мэгэн бэхетсезлеклэрдэн дә саклый.
Аллаһның коллары! Сезгә кирәк булган
догадан туктамагыз». («Әт-Таж»: 5/101)

«Һәлакәттән бары тик дога гына кот-
карырга мөмкин. Гомерне дә бары тик
хәерле гамәлләр генә озайта ала». («Әт-
Таж»: 5/101)

«Куркыныч вакытларда һәм кыенлы-
ктарга юлыкканда догасының Аллаһ та-
рафыннан кабул ителүен теләгән кеше,
тыныч-имин вакытта да, муллыкта да
күп дога кылсын». («Тохфәту-л Ахвәзи»:
9/324)

«Аллаһның мәрхәмәтенән теләгәнә-
гезне сорагыз. Хакыйкәтә, Газиз һәм
Жәлил булган Аллаһ үзеннән сораганны
ярата. Гыйбадәтнең иң кыйммәте дә ярлы-
кануны сорау». («Әт-Таж»: 5/101)

«Хәзрәти Мөхәммәд салләллаһу
галәйһи үсәлләм әйткән: «Гөнаһлы
нәрсәләр яки туганлыкка каршы дога
кылмаган очракта, жир йөзәндә дога-
сы Аллаһ тарафыннан кабул ителмәгән

бер генә мөселман да юктыр. Аллах, һичшиксез, сораган кешене теләгенә ирештерер яки үзеннән шул яманлыкны кире чигерер», – дигән. Моңа каршы бер кеше: «Алайса без күп итеп дога кылайык», – дигән. Пәйгамбәребез Мөхәммәд салләллаһу галәйһи үсәлләм: «Аллаһның ярдәме чиксез», – дигән. («Әт-Таж»: 5/100)

«Дога – мөселманның коралы, диннең терәге, күкләрнең һәм җирнең нуры». («Әт-Тәргыйб»: 2/479)

«Дога кылуда гажиз булмагыз. Чөнки дога кылган затлар беркайчан да һәлак булмас». («Әт-Тәргыйб»: 2/479)

«Кол: «Йә, Раббым! Йә, Раббым! Йә, Раббым!» дигән саен, Аллах Тәгалә аннан: «Колым! Ни телисең? Сора!» дип әйтер һәм сораганын бирер». («Әт-Тәргыйб»: 2/448)

«Кем Миңа дога кылмаса, Мин аңа ачулы булырмын». («Фәйзу-л Кадир»: 4/497)

Аятьләрдәге кебек, хәдисләрдә дә

доганың фазыйләте, өстенлеге, кагый-дәләре, шартлары, кабул ителүе мөмкин булган һәм булмаган догалар, дога кылу өчен уңайлы вакыт, Хәзрәти Мөхәммәднең төрле урыннарда һәм вакытта, төрле хәлләрдә кылган үзенчәлекле догалары хақында мәгълүмат бирелгән. Ислам мәдәниятендә Коръән Кәримдә китерелгән дога аятьләре һәм хәдис чыганакларында бирелгән Пәйгамбәребез салләллаһу галәйһи үсәлләмнең догалары белән бергә пәйгамбәрләргә һәм борынгы изгеләргә кагылышы булган дога текстлары «мәэсүр догалар» дип атала. Догаларга бәйлә рәвештә барлыкка килгән әдәбиятның жыентыкларга кертелгән иң әһәмиятле һәм иң күләмле бүлеген «мәэсүр догалар» тәшкил итә.

ДОГА ТӨРЛЭРЕ

1. Шөкер догасы

Аллаһның чиксез мәрхәмәте һәм икрамына карата кешенең буйсынучан хәлен һәм тойган хисләрән белдерүенең иң кулай ысулы шөкер догасы була. Шөкер итү доганың иң уңайлы һәм киң таралган белдерелүе. Гадәттә, кешеләр үзләренә бирелгән бүләкләр һәм ярдәм иткән өчен рәхмәт әйтәләр. Үзебезнең бар булуыбыз белән бергә тормышыбызны давам иттерү өчен кирәкле ихтыяжларыбызны һәм яшәешебезне матурлаган, ләззәт һәм кыйммәтле нәрсәләр белән тулыландырган, исәпсез нигъмәтләрне чиксез рәвештә тәэмин итеп һәм эзерләп торган Илаһи чыганакның бүләкләренә җавап рәвешендә сүз белән рәхмәт белдерү. Шөкер кешенең

үзенә ирешкән нигъмәтләрне төшенүе һәм моны белдерүе дигәнне аңлата. Коръән Кәрим Аллаһның чиксез нигъмәтләрән кулланган кешенең бу нигъмәтләрнең хужасы кем булуына төшенүен һәм хезмәте өчен бирелгән нигъмәтләр нәтижәсендә ирешкән бәхет-шатлыгын рәхмәт әйтеп билгеле рәвештә белдерүен шөкер итү дип аңлата. Төрөк телендәге «тәшәккүр» һәм «шүкрән» сүзләре дә «шөкер» тамырыннан ясалган. Ислам терминологиясендә «шөкер»нең капма-каршы мәгънәсе «көфер» дигән сүз белән белдерелгән. Көфер биргән нигъмәтләргә игътибар итмәү, оныту, инкаръ итү, Аллаһның хөкем һәм нигъмәтләрән инкаръ итү дигәнне аңлата.

Шөкер Аллаһка ышануның бер күрсәткече буларак бәяләнә. Коръән Кәримдә дә биргән нигъмәтләргә шөкер итә белүе кешенең типик үзенчәлекләреннән берсе буларак тасвирланган. Кешеләрнең

шөкер итүе турындагы аятьләрнең саны егермегә якын.

Ислам әхлагында шөкернең тел белән әйтелүенә «тахдис-и нигъмәт», ягъни «нигъмәтләрне сөйләү» диелә. «Зуха» сүрәсенә 11 нче аятеннән алынган әлеге тәғъбирнең асыл мәгънәсе, төп ышану буенча, үзебезгә бирелгән нигъмәтләрдән башкаларга да өлеш чыгарудан гыйбарәт. Коръән Кәрим шөкер итүнең гамәл һәм хезмәт күрсәтү рәвешендә булуын ачык белдергән. «Әй, Дауд балалары, Аллаһның нигъмәтләренә шөкер итегез! Биргән нигъмәтләребезгә чынлап шөкер итүче кешеләр, бәндәләребездән аздыр» («Сәба» сүрәсе, 13 нче аять)

Аллаһ Расүле салләллаһу галәйһи үсәлләм дә бу хакта әйткән:

«Аллаһ колына бер нигъмәт бирелгәндә, кол аның ишарәтен үзендә күрергә тели».

2. Үтенү һәм теләү догасы

Кеше өчен догада беренчел фактор булып шәхси теләге һәм ихтыяжлары тора. Күпчелек очракта чарасызлык һәм мохтажлык эчендә калган, курку һәм ышанычсызлыктан каушаган кеше өчен алар ярдәм сорау мөрәжәгате була. Һәр очракта ялвару яки таләп итү догага хас үзенчәлек буларак тасвирлана. Уңыш, шифа, ышанычлылык һәм мадди уңайлыкларга ирешү өмете, хисси мәсьәләләрне чишү теләге һәрвакытта да догага кагылышлы темалар булырга мөмкин. Ләкин бу төрдәге догалар, югарыда әйтелгәнчә, кайвакыт иман каршылыгына барып тоташкан психологик проблемаларга да китерергә мөмкин.

Болар табигатьләре белән эгоистик булганга күрә, нәтижәләре һәрвакытта да дини аң үсешенә тәэсир итмәскә мөмкин.

3. Аллаһтан гафу сорау (истигъфар) догасы

Аллаһтан гафу сорау, гөнаһларны тану өчен кылына торган дога. Аллаһка якын булу һәм Аның ризалыгына ирешерлек гамәлләр кылуны дәвам итәргә теләү кайбер дога төрләренең сәбәбе була. Бу күзлектән караганда, кешеләр үзләрен Аллаһтан ерак күргәнгә, әлеге аерылуны борчылу, тәүбә һәм истигъфар (гафу ителү) таләбе белән төзәтмәкче тырышалар.

«Тәүбә»нең лексик мәгънәсе «гөнаһны кире кагу, гөнаһсызлык халәтенә кайту» дигәнне аңлата. Ислам әдәбиятындагы мәгънәсе: «кешенең гөнаһлы хәлен калдырып, гөнаһсызлык хәленә кайтуы, кылган гөнаһы өчен борчылуы, бүтән моны эшләмәскә тырышуы».

Тәүбәгә якын мәгънәле сүzlәрдән берсе – «истигъфар». Истигъфар колның Аллаһтан үзен газаптан саклавын сора-

вы мэгънәсендә килә. Бу теләкнең бары тик сүздә генә булуы житми. Газапка китерә торган гамәлләрдән ерак тору кирәк. Коръәндә тәүбә һәм истигъфарны әмер итүче, Аллаһның тәүбәләренә кабул итүче булуын белдергән бик күп аятләр бар. Сүз белән генә «тәүбә итәм» дип әйтү житми. Тәүбә итүче кылган гөнаһларыннан чын күңелдән борчылырга, бүтән моны эшләмәскә вәгъдә итәргә һәм үзен үзгәртәргә тиеш. Коръәннең күп кенә аятләрендә тәүбә иткәндә, беренче чиратта, үзеңне үзгәртәргә һәм изге гамәлләр кылырга кирәк диелгән.

«Алар бу кабәхәт эшләре өчен Аллаһтан фетнә яки газап ирешмәс дип хисап кылдылар. Туры юлны күрүдән күзләре суыкыр булды, хак сүзне ишетүдән колаклары саңгырау булды. Аннары Аллаһ аларның тәүбәләрен кабул итеп, гөнаһларын гафу итте. Янә аларның күбрәге күзсез һәм саңгырау булдылар. Аллаһ аларның кыл-

ган эшләрән күрүче». («Майдә» сүрәсе, 71 нче аять)

Бер аятытә: «Әй, мөминнәр, Аллаһка тәүбә итегез чын ихлас тәүбә белән, ягъни кылган гөнаһларның һәммәсе өчен үкенеп, Аллаһтан гафу сорау белән» («Тәхрим» сүрәсе, 8 нче аять) диелгән. «Насух» сүзенәң ике төрле мәгънәсе бар:

1. Ихлас, эчкерсезлек, сафлык, самими-лек.

2. Тишелгән һәм ертылганны тегү яки ямау. Шуңа күрә тәүбә эчтән һәм самими борчылу да, гөнаһларны кире кагып, хәлне төзәтү дә була. Гөнаһның кеше шәхесенә тәэсир иткән зарарын бетерү шул рәвешле ямау һәм төзәтү инде ул.

Тәүбә бары тик жәза куркынычыннан яки гөнаһның жирәнгечлегеннән генә кылынмый, гөнаһның Аллаһка каршы чыгу, баш күтәрү булганга, Аллаһ алдында гаепле булу аркасында вәждан газабы кичерү сәбәпле ярлыкау сорала.

4. Гыйбадәт һәм мактау догасы

Дөнья төзелеше, матурлыклары һәм Яратучының илаһи чагылышларын таныган, төшенгән мөселман бу халәттә тойган ихтирам һәм соклану катыш курку хисләрен тавыш белән яки эчтән генә әйтә. Әлеге дога төрөндә Аллаһка мөрәжәгать таләп рәвешенә күчә. Ягъни Аллаһ башкарачак һәм макталачак Барлык буларак күзаллана һәм моннан тыш башка бернинди ният тә, максат та күздә тотылмый.

«Хәмед» (мактау) изгелек чыганагы булган бөөк затны мактау; «тагъзим» (олылау, хөрмәтләү) шөкер итү максаты белән берәүне мактау дигәнне аңлата. Ислам гыйлемнәре терминологиясендә исә барлык мэхлукларның үз телләре белән Аллаһы Тәгаләне мактауларына «хәмед» диелә.

«Хәмед» сүзенә мәгънәсе «мәдхия (мактау)» сүзенекенә караганда таррак. Мәдхия Яратучыга да, Ул барлыкка

китергэн мэхлукларга да карата эйтелергэ мөмкин. Хэмед исэ бары тик Яратучыга гына, ягъни Аллах Тэгалэгэ генэ адреслана. Мәсәлән, мәдхия энже, чәчәк, атка карата да эйтелә. Ләкин аларга хэмед эйтелми. Мәдхия берәүгә нәрсәдер бирелгәннән соң да, бирелгәнчегә кадәр дә эйтелергә мөмкин. Хәмедне бары тик изгелек кылганнан соң гына эйтәләр. Әхлакка туры килмәгән теләсә кайсы нәрсәгә мәдхия әйтеп була, әмма аларга хэмед әйтергә ярамый. Хәмедне бары тик мәшругъ (шәригать кушканча) һәм әхлакка туры килә торган нәрсәләр өчен генә эйтәләр. Хәмед сүзенә мәгънәдәш тагын бер сүз – «шөкер». Галимнәр «шөкер»нең мәгънәсен «Аллаһның биргән нигъмәтләренә колның үз теле белән мактауга кушып әйткән рәхмәте» дип ачыкыйлар. Хәмед турында Коръән Кәримнең күп кенә аятьләрендә язылган. Бу сүз «Аллаһ» һәм Аллаһның сыйфатларыннан берсе булган «Раббы»

сүзе белән бергә кулланылган. Коръән Кәримнең беренче сүрәсе «Фатиха» «хәмед» сүзе белән башланган. Бу аятытә хәмеднең бары тик Аллаһ Тәгаләгә каратагына әйтелергә тиешлеге турында әйтелә. Коръән Кәримдә хәмеднең бары тик Аллаһка каратагына әйтелергә тиешлеген белдергән аятыләрнең саны 38гә житә. Менә аларның берничәсе:

«Чын мактау – жирне һәм күкләрне төзүче Аллаһка хас, янә ул караңгылыкны һәм яктылыкны бар кылды». («Әнгам» сүрәсе, 1 нче аять)

«Мактау бөтен галәмне тәрбияләүче Аллаһка тиешле». («Йоныс» сүрәсе, 10 нчы аять)

5. Башка мөселманнар өчен кылынган догалар

Боларга «шәфәгать догасы» дип әйтелә. Кешеләр төрле хәлләрдә бер-берләренен ярдәменә мохтаж булалар. Мохтажлык кешеләрне бер-берләренә якынайта һәм бәйләп тә куя. Ярдәмләшү тойгысы белән яшәгән кешеләрнең матди, рухи һәм психологик файдаларга ирешү өчен кылына торган махсус догалары бар. Аларга Хәзрәти Пәйгамбәребез салләллаһу галәйһи үсәлләмгә һәм кайбер вәлиләргә карата кичергән ихтирам һәм ярату хисләрен тел белән белдерү максатыннан кылына торган догалар керә. Болар пәйгамбәрләр аша Аллаһка якынлашу ниятен күздә тотта.

Шәфәгать гөнаһкарлар өчен үтенү, ялвару, сорау һәм арадаш булу дигәнне аңлата.

Ислам гыйлемнәре әдәбиятында шәфәгать ахирәт көнендә гөнаһкар

мөселманнарның гафу ителүләре һәм итәгатьле мөселманнарның тагын да югарырак дәрәжәләргә ирешүләре өчен Пәйгамбәребез Мөхәммәднең һәм башка бөөк затларның Аллаһ Тәгаләгә ялварулары һәм үтенүләре, шәфкать итүен сораулары дигәнне белдерә. «Шәфәгатьнең барчасы Аллаһка хас, Аның рөхсәтеннән башка һичкем шәфәгать итә алмас» («Зүмәра» сүрәсе, 44 нче аять). «Ахирәттә шәфәгать итүче булмас, мәгәр Аның рөхсәте соңында гына булыр» («Йоныс» сүрәсе, 3 нче аять). «Коръән белән гамәл кылмыйча, һәлакәтлекне кәсеп итүчеләр, исламга кяферлек кылганнары өчен, аларга жәһәннәм газабы һәм эчәргә пычрак, кайнар су булыр» («Әнгам» сүрәсе, 70 нче аять). Алар рәхмәт капкасы булган шәфәгатьтән файдалана алмаслар. Ахирәттә барлык кешеләр дә хисап тотканда һәм аларга хөкем чыгарылганда иң бөөк шәфәгатьче булып Пәйгамбәребез Мөхәммәд салләллаһу галәйһи үсәлләм

торачак. Ягъни шэфэгать капкаларын ул ачачак. Аның бу шэфэгате «Шэфэгат-и гүзьмә» (бөөк шэфэгать) дип атала.

Тәһарәт догалары

Тәһарәтләнер алдыннан «Бисмилләһ» әйтү сөннәт санала. Һәр әгъзаны юганда «Бисмилләһ» әйтү Тәһарәт кагыйдәләреннән була.

Тәһарәт алып бетергәч, Пәйгамбәребез Мөхәммәд салләллаһу галәйһи үсәлламгә салават һәм сәлам әйтү сөннәт. Шәһадәт кәлимәсе белән дога әйтүнең мәндуб (кирәкле) булуын Хәзрәти Гомәрнең (Аллаһ аннан риза булсын!) Мөслим, Әбү Дауд һәм Ибне Мажә тапшырган хәдисе раслый. Менә ул:

«Арагыздан берегез Тәһарәт алып, аны кимчелексез тәмамлагач, «Аллаһтан башка илаһ булмавына, Аның тиндәше булмауга һәм Аның бер үзе генә булуына шәһадәт кылам һәм Мөхәммәднең

Аның колы һәм расүле булуына шәһадәт кылам» дигән шәһадәт сүзләрен әйтсә, аңа һичшиксез Жәннәтнең сигез капкасы ачылып. Шуларның берсен сайлап керергә мөмкинлекләре булачак».

Хәдис китапларыннан алынган доганың ахыры шулай бирелә (бу дога Тәһарәт алганнан соң укыла):

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ
مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ. اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي
مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ. سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا
إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، اسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ، وَصَلَّى اللَّهُ وَ سَلَّمَ
عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ

«Әшһәдү әл ләәә иләәһә илләллаһу үхәдәһүү ләә шәриикә ләһ. Үә әшһәдү әннә Мүхәммәдән габдүһүү үә расүүлүһ. Аллахүммә җғальни минә-т тәүүәәбиинә үәҗғәлни минә-ль мүтәтаһһириин. Сүбхәәнәкаллаһүммә үә бихәмдик. Әшһәдү әл ләәә иләәһә иллә әңтә әстәгъфирукә үә әтүүбү иләйк. Үә

саллаллаһу үә сәлләмә галәә Мүхәммәдиү үә галә әәли Мүхәммәд»

«Аллаһ Тәгаләдән башка Илаһи зат юклығына, Аңа тиңнәр булмавына һәм бердәнбер Илаһ булуына шәһитлек кылам. Шулай ук Мөхәммәд саллаллаһу галәйһи үәсәлләмнең Аллаһның колы һәм илчесе булуына шәһитлык кылам. Әй, Аллаһ Тәгаләм! Мине тәүбә кылучы һәм пакь бәндәләреңнән кыл! Дан Сиңа, йә, Раббым! Мактаулар Сиңа.

Шәһадәт кылам: Синнән башка иләһ юк. Мин Синнән гафу итүне сорыйм һәм тәүбә кыламын. Мөхәммәд саллаллаһу галәйһи үәсәлләмгә һәм аның гаиләсенә салават һәм сәлам әйлә».

Имам Нәвави әйткәнчә, Тәһарәт алганда, гәүдә әгъзалары юылганда укыла торган догалар хәдисләргә нигезләнми. Тәһарәт алганда укыла торган әлеге догалар Сәләфтән¹ алынган. Аларны уку күркәм гадәт санала, мөстәхәб була.

1 Сәләф-и Салихин (борыңгы изге кешеләр) укыган һәм алар безгә тапшырып калдырган Тәһарәт догалары алга таба китерелә.

1. Тәһарәт ала башлаганчы
үкыла торган дога:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ الْمَاءَ طَهُورًا وَ جَعَلَ الْإِسْلَامَ نُورًا

«Әлхәмдү лилләәһилләзии жәгалә-ль мәәә-ә
таһүүрау үә жәгалә-ль исләәмә нүүра»

«Суны пакьләндергән һәм Исламны нурландырған
Аллаһка мактау булсын»

2. Авызга су алганда әйтелә:

اللَّهُمَّ اسْقِنِي مِنْ حَوْضِ نَبِيِّكَ كَأَسَا لَا أَظْمَأُ بَعْدَهُ أَبَدًا

«Аллаһүммә әскыйни миң хәүдый нәбиййикә
кәэсэн ләәә әзъмә-ү бәгьдәһү әбәдән»

«Йә, Аллаһым! Миңа Пәйгамбәребезнең хәвызыннан
(сулыгыннан) бер касә су бирсән, аннан соң мәңге суса-
мас идем»

3. Борынга су алганда үкыла:

اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنِي رَائِحَةَ نَعِيمِكَ وَ جَنَّاتِكَ

**«Аллаһүммә ләә тәхрумни раихәтә нәгиимикә үә
жинәәник»**

*«Йә, Аллаһым! Мине нигъмәтләреңнән һәм
Жәһәннәтеңнең хуш исләреннән мәхрум калдырма»*

4. Битне юганда әйтелә:

اللَّعْمَ بَيِّضٌ وَجْهِي بُنُورِكَ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌُ وَ تَسْوَدُّ وُجُوهٌُ

**«Аллаһүммә бәйидь үәжһи бинүүрикә йәүмә
тәбьәддү вүжүүһүн үә тәсүәддү вүжүүһ»**

*«Йә, Аллаһым! Бер төркем йөзләрең агарып,
икенче бер төркем йөзләрең каралып калачак көнне
минем йөземне дә агарт»*

5. Уң кулны юганда укыла:

اللَّهُمَّ أَعْطِنِي كِتَابِي بِيَمِينِي وَ حَسْبِي حِسْبًا يَسِيرًا.

**«Аллаһүммә әгътыйни китәәби бийәмиини үә
хәәсибни хисәәбән йәсиира»**

*«Йә, Аллаһым! Китабымны уң яктан бир һәм хиса-
бымны жиңеләйт»*

6. Сул күлны юганда укыла:

اللَّهُمَّ لَا تُعْطِنِي كِتَابِي بِشِمَالِي وَلَا مِنْ ظَهْرِي وَلَا
تُحَاسِبْنِي حِسَابًا شَدِيدًا.

«Аллаһүммә ләә түгътыйни китәәби бишимәәли үә ләә мин үәрааи заһри үә ләә түхәәсибни хисәәбәң шәдиидә»

«Йә, Аллаһым! Миңа китабымны сул ягымнан һәм артымнан бирмә, һәм миңа кырыс хисап насыйп итмә».

7. Башка мәсех кылганда укыла:

اللَّهُمَّ أَظِلَّنِي تَحْتَ ظِلِّ عَرْشِكَ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّكَ.

«Аллаһүммә әзылләни тәхтә зыйлли гәршикә йәүмә ләә зыйллә илләә зыйллүк»

«Йә, Аллаһым! Гарш күләгәсеннән башка беринди күләгә булмаган көнне миңа Гаршеңнең күләгәсендә басып торырга насыйп ит».

8. Колактарны мәсехләгәндә укыла:

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ.

«Аллаһүммә жғални минәл ләзиинә йәстәмигүүнә-ль каулә фәйәттәбигүүнә әхсәнәһ»

«Йә, Аллаһым! Мине бары тик хак сүзләре генә тыңлаган һәм иң күркәм нәрсәләр турында гына ишеткәннәрдән кыл».

9. Муенны мәсехләгәндә укыла:

اللَّهُمَّ أَعْتِقْ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ وَ احْفَظْنِي مِنَ السَّلَاسِلِ وَ
الأَغْلَالِ.

«Аллаһүммә әгътикъ ракабәти минә-н нәэри үәхфәзъни минә-с сәләәсили үәль агъләәл»

«Йә, Аллаһым! Муенымны утыңнан азат ит, чылбырлардан һәм муенчак тимерләреннән сакла».

10. Аякларны юганда әйтелә торган дога:

اللَّهُمَّ ثَبِّتْ قَدَمَيَّ عَلَى الصِّرَاطِ يَوْمَ تَزُلُّ فِيهِ الْأَقْدَامُ.

«Аллаһүммә сәббит кадәмәйя галә-с сыйраатый йәүмә тәзиллә фиһи-ль әкдәәм»

«Йә, Аллаһым! Аяклар тая торган көндә минем аякларыма нык булырга насыйп ит».

Авырганда яки сызланганда уқыла торган дога

Тирмизи Әнәс ибне Маликнең сүзләрен тапшырганча, Расулүллаһ салләллаһу галәйһи үсәлләм әйтеп калдырган:

«Гәүдәңнең берәр урыны сызлаганда кулыңны шул урынга куй да шушы сүзләрне кабатла:

بِسْمِ اللَّهِ أَغُوذُ بِعِزَّةِ اللَّهِ وَ قُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ مِنْ
وَجَعِي هَذَا.

**«Бисмилләәһи әгүзү бигиззәтилләәһи үә кудь-
ратиһи миң шәрри мәәә әжидү миү үәжәгый һәәзәә»**

«Аллаһның исеме белән. Башыма килгән бу авыруның газабыннан Аллаһның гыйззәтенә һәм кодрәтенә сыенам».

Ахшам намазына азан ишеткәч уқыла торган дога

Аллаһ Расүле салләллаһу галәйһи үсәлләм ахшам азанын ишеткәч шушы доганы укый торган булган:

اللَّهُمَّ هَذَا إِقْبَالٌ لِيَلِّكَ وَ اِدْبَارٌ تَهَارِكَ وَ أَصَوَاتُ
دُعَائِكَ فَاعْفِرْ لِي.

**«Аллаһүммә һәәзәә икьбәәлү ләйликә үә идбәәру
нәһәәрикә үә әсүәәту дүгәәикә фәгьфир ли».**

*«Йә, Аллаһым! Бу азан төннең килүен һәм көннең
төгәлләнүен белдереп чакыру тавышы. Мине гафу
кыл!» («Әл-Әзкәр»: 82)*

Ахшам намазыннан соң укыла торган дога

اللَّهُمَّ أَجْرَتِي مِنَ النَّارِ.

«Аллаһүммә әжирни минә-н нәәр».

«Аллаһым! Мине уттан коткар!» («Әл-Әзкәр»: 70)

Төчкергәч әйтелә торган дога

Әбү һүрайра тапшырганча, пәйгам-
бәребез Мөхәммәд салләллаһу галәй-
һи үәсәлләм әйткән булган: «Арагыздан
берегез төчкергәч, «Әлхәмдүлилләһи»
(Аллаһка мактау) дисен, ә аның янын-

дагы кеше «Йәрхәмүкәллаһу» (Аллаһ Тәгалә сине ярлыкасын) дип әйтсен. Төчкөргән кеше исә моңа жавап итеп дога кылсын:

يَهْدِيكُمْ اللَّهُ وَ يُصْلِحُ بِأَلْسِنِكُمْ.

«Йәһдиикүмүллаһу үә йүсүлиху бәәләкүм».

«Аллаһ Тәгалә сезне һидаять юлына күндөрсен һәм барча эшләрегезне тәртипкә салсын». (Бохари, «Әдәб»: 126)

Тау куышы кешеләре (әсхәәбү кәһф) догасы

Яшь егетләр кяферләрдән куркып, мөгарәгә кереп качканнар һәм дога кылганнар:

رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَ هَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا

«Раббәнәә әәтинәә мил ләдүңкә рахмәтәү үә һәййи-ә ләнәә миң әмринәә рашәдәә».

«Әй, Раббыбыз! Үз тарафыңнан безгә рәхмәт бир һәм барча эшебезне хаклыкка сал, хаклык белән туры юлны табарбыз». («Кәһаф» сүрәсе, 10 нчы аят)

Нинди генә эш башлаганда да шушы доганы укырга тәкъдим ителә.

Баш авыртканда уқыла торган дога

Аллаһ Расүле салләллаһу галәйһи үсәлләм башы авырткан кешеләргә шушы доганы укырга киңәш иткән:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. بِسْمِ اللَّهِ الْكَرِيمِ وَ أَعُوذُ بِاللَّهِ
الْعَظِيمِ مِنْ شَرِّ كُلِّ عِرْقٍ نَارٍ وَ مِنْ شَرِّ حَرِّ النَّارِ.

«Бисмилләһи-р рахмәәни-р рахим. Бисмиллә-әһи-ль кәриим. Үә әгүзү билләәһи-ль газыйм миң шәрри күлли гиркый нәәрин үә миң шәрри хәрри-н нәәр».

«Мәрхәмәтле һәм шәфкәтьле Аллаһ исеме белән. Рахимле Бөек Аллаһ исеме белән. һәр төрле авыруның зәхмәтеннән һәм Жәһәннәм утының газабыннан Бөек Аллаһы Тәгаләгә сыенам» («Мәуаһибу-л Ләдуннийә»: 56).

Бәлагә тарыган кешене күргәч әйтелә торган дога

Расулүллаһ саләллаһу галәйһи үәс-сәләм: «Бәлагә тарыган кешене күргәч, әлеге доганы укыгыз. Ул очракта сезгә мондый бәла ирешмәс», – дигән.

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهِ وَ فَضَّلَنِي عَلَى كَثِيرٍ
مِمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيلاً.

«Әлхәмдү лилләәһилләзии гәәфәәнии миммә бтәләәкә биһии үә фәддаләнии галәә кәсиирим миммән халәка тәфдйләә».

«Сиңа килгән зарардан мине саклап калган, Үзе барлык китергәннәрдән миңа күбрәк өстенлек биргән күрсәткән Аллаһ Тәгаләгә мактау булсын!» (Тирмизи, «Дәгъват»: 3428).

Йөкташу хайваны яки машина сатып алгач укыла торган дога

Аллаһ Расүле салләллаһу галәйһи үәсәлләм йөк хайван сатып алган кешегә шушы доганы укырга тәкъдим иткән:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهُ وَخَيْرَ مَا جُئِلَ عَلَيْهِ وَ أَعُوذُ بِكَ
مِنْ شَرِّهِ وَ شَرِّ مَا جُئِلَ عَلَيْهِ.

**«Аллаһүммә иннии әсьәлүкә хайраһүү үә хайра
мәә жүбилә галәйһи үә әгүүзү бикә миң шәрриһи үә
шәрри мәә жүбилә галәйһ».**

*«Йә, Аллаһым! Синнән моның хәерлесен, моның яра-
тылмыштан ук булган хәерен сорыйм. Моның явызлы-
гыннан һәм яратылыштан ук булган зарарыннан Сиңа
сыенам» (Нәвави, «Әл-Әзкәр»: 285).*

Мәчеткә кергәндә уқыла торган дога

Аллаһ Расүле салләллаһу галәйһи
үәсәлләм мәчеткә кергәндә әлегә доганы
уқый торган булган:

أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِوَجْهِهِ الْكَرِيمِ وَسُلْطَانِهِ الْقَدِيمِ
مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ. الْحَمْدُ لِلَّهِ اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِي مُحَمَّدٍ. اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَ افْتَحْ لِي
أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ.

«Әгүүзү билләһи-ль газыйм үә биүәждһи-ль кәрим үә сүлтаниһи-ль кадиим минә-ш шәйтаани-р раждиим. Әлхәмдү лилләһ. Аллаһүммә салли үә сәллим галәә Мүхәммәдиү үә галәәә әәли Мүхәммәд. Аллаһүммә гьфир лии зүнүүбии үәфтәх ли әбуәәбә рахмәтик».

«Ләгънәт төшкән шайтаннан Аллаһ Раббымның чиксез көч-куәтенә сыенам. Аллаһ Тәгаләгә мактау булсын! Йә, Аллаһым! Мөхәммәд пәйгамбәргә һәм аның кәвеменә рәхмәт һәм сәлам кыл. Йә, Аллаһым! Гәнаһларымны гафу ит, мәрхәмәт-шәфкәтә ишек-ләреңне минем өчен ач!» («Әл-Әзкәр»: 32).

Мәчеттән чыкканда әйтелә торган дога

Аллаһы Расүле салләллаһу галәйһи үәсәлләм мәчеттән чыкканда шушы доганы укый торган булган:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ إِبْلِيسَ وَ جُنُودِهِ.

«Аллаһүммә иннии әгүүзү бикә мин Иблиисә үә жүнүүдиһ».

«Йә, Аллаһым! Иблистән һәм аның гаскәреннән Сиңа гына сыенам!» («Әл-Әзкәр»: 33).

Женаза күргөндө укуыла торган дога

Аллаһ Расүле саллаллаһу галәйһи үсәлләм берәр женаза күргөндө шушы доганы укый торган булган:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَيُّ الَّذِي لَا يَمُوتُ

«Ләәәә иләәһә илләәллаһуль хәййүлләзии ләә йәмүүт».

«Мәңге Бар булган һәм беркайчан да үлми торган Аллаһтан башка илаһ юк» («Әл-Әзкәр»: 146).

Саранлыктан котылу өчен кылына торган дога

Әлеге доганы да Мөхәммәд саллаллаһу галәйһи үсәлләм укырга тәкъдим иткән:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ وَالْكَسَلِ وَأَزْرَلِ الْعُمْرِ وَ
عَذَابِ الْقَبْرِ وَفِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ.

«Аллаһүммә иннии әгүүзү бикә минә-ль бүхъли үә-ль кәсәли үә әрзәли-ль гумүри үә газәәби-ль кабри үә фитнәти-ль мәхйәә үә-ль мәмәәт».

«Йә, Аллаһым! Саранлыктан, ялкаулыктан, хәлсезлектә үткән гомердән, кабер газабыннан, яшәеш һәм үлемнең фетнәсеннән Сиңа сыенам» (Мөслим: 75).

Женси мөнәсәбәткә кергәнче уқыла торган дога

Аллаһ Расүле салләллаһу галәйһи үсәлләм әйткән: «Әгәр арагыздан берегез, хатыныгыз белән кушылганчы, шушы доганы укыса һәм әлеге кушылу нәтижәсендә бала туса, ул балага шайтан мәңге зарар итә алмас»:

بِسْمِ اللّٰهِ اللّٰهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ
مَا رَزَقْتَنَا

«Бисмилләһи Аллаһүммә жәннибнә-ш шәйтаанә үә жәнниби-ш шәйтаанә мәә разәкътәнәә».

«Аллаһның исеме белән. Йә, Раббым! Безне шайтаннан ерак кыл һәм безгә насыйп иткәнеңнән дә шайтанны ерак кыл» (Мөслим: 4/155).

Жомга иртәсендә укыла торган дога

Аллаһ Расүле салләллаһу галәйһи үсәлләм жомга көне иртәләрендә әлеге доганы укый торган булган:

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّمُ وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ .

**«Әстәгъфируллаһә лләзии ләәә иләһә илләә һүүә-
ль хәййү-ль каййүүмә үә әтүүб иләйһи».**

«Аннан башка һичбер илаһ булмаган тере һәм даими бар булган Аллаһ Тәгаләдән гафу сорыйм һәм тәүбә итәм» («Әл-Әзкәр»: 80).

Дәжжал фетнәсеннән саклану өчен укыла торган дога

Бу доганы Аллаһ Расүле салләллаһу галәйһи үсәлләм еш укый торган булган:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ وَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ
وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ
فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَ الْمَمَاتِ .

«Аллаһүммә иннии әгүүзү бикә мин газәәби жәһәннәмә үә мин газәәби-ль каьбри үә әгүүзү бикә миң фитнәти-ль мәсиихи-д дәжжәәли үә әгүүзү бикә миң фитнәти-ль мәхьйәә үә-ль мәмәәт».

«Әй, Аллаһым! Жәһәннәм газабьиннан, кабер газабьиннан, ялганчы Мәсихның (Дәжжәлның) фетнәсеннән, үлемнең һәм тормышның фетнәсеннән Сиңа сыенам!» (Нәвави, «Әл-Әзкәр»: 28).

Жир тетрәгәндә уқыла торган дога

Пәйгамбәребез салләллаһу галәйһи үәсәлләм жир тетрәгәндә, давыл чыкканда, су ташкынына юлыкканда бу доганы уқырга тәкъдим иткән:

اللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيْ وَ مِنْ خَلْفِي وَ عَن
يَمِينِي وَ عَن شِمَالِي وَ مِنْ قَوْقِي وَ أَعُوذُ بِعَظْمَتِكَ
أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي.

«Аллаһүммә хфәзьни мим бәйни йәдәййә үә мин хальфи үә гән йәмиини үә гәң шимәәли үә миң фәүкый үә әгүүзү бигазамәтикә ән үгьтәәлә миң тәхти».

«Йә, Аллаһым! Алдымнан һәм артымнан, уңымнан һәм сулымнан шулай ук өстемнән миңа килергә мөмкин барча афәтләрҙән сакла! Синең бөеклегеңә астымнан куптарылуымнан сыгынам» (Әбу Давуд: 1177)

Диндә нык булу өчен уқыла торган дога

Мөхәммәд салләллаһу галәйһи үсәлләм еш кына шушы доганы укый торган булган:

يَا مُقَلَّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ.

«Йә мөкаллибә-ль кулүүби сәббит кальбии галәә дииник».

«Әй, йөрәкләрне Үзе теләгән шәкелгә кертүче Аллаһым! Минем йөрәгемне Үзеңнең хак динеңә юнәлт!» («Тухфәтү-л Ахвәзу»: 9/504).

Теш сызлаганда уқыла торган дога

Әсхәәб-е Кирамнан (данлыклы, хөрмәтле сәхабәләр) Габдуллаһ ибне

Рәвахә (Аллаһ аннан риза булсын!) бер көнне Аллаһ Расүле салләллаһу галәйһи үсәлләмгә теше сызлаганы турында сөйләгән. Расүлүллаһ салләллаһу галәйһи үсәлләм үзенә кулын Хәзрәти Габдуллаһның теше сызлаган яңагына куеп шушы доганы укыган:

اللَّهُمَّ أَذْهِبْ عَنْهُ سَوْءَ مَا يَجِدُ وَ فَحْشَهُ بِدَعْوَةِ نَبِيِّكَ
الْمَكِينِ الْمُبَارَكِ عِنْدَكَ

«Аллаһүммә әзһиб ганһү сүү-ә мәә йәжидү үә фәхшәһү бидәгьүәти нәбиййикә-ль мәкиини-ль мүбәәраки гиңдәк».

*«Йә, Аллаһым! Мөбәрак һәм мөхтәрәм пәйгамбәребезгә Син иңдергән догасы ярдәмендә тешемдәге шушы авыруны/сызлауны бетер!»
(«Мәвәхибу-л Ләдуннийя»: 75).*

Куллар юганда укыла торган дога

Әбү Нүрайра сөйләп калдырган:
«Мөхәммәд салләллаһу галәйһи үсәлләм

ашаганнан соң кулларны юганда әлеге доганы кылган:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ مَنَّا عَلَيْهِ فَهَدَانَا
وَ أَطْعَمَنَا وَ سَقَانَا.

«Әлхәмдү лилләһи лләзии йүтҗгимү үә ләә йүтҗгәмү мәннә галәйнәә фәһәдәәнәә үә әтҗгәмәнәә үә сәкаанәә».

«Туендырган, ләкин туйдырылмаган Аллаһка мактау булсын. Ул безне мәрхәмәте белән туры юлга күндерде, карыныбызны туендырды, сусавыбызны бастырды» (Хаким, «Әл-Мүстәдрәк»: 1/456).

Киём кигәндә уқыла торган дога

Пәйгамбәребез салләллаһу галәйһи үә сәлләм киём кигәндә бу доганы укырга кушкан:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا وَ رَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ
حَوْلٍ مِنِّي وَ لَا قُوَّةٍ.

«Әлхәмдү лилләһи лләзии кәсәәнии һәәзәә үә разәканийһи мин гайри хәүлим минни үә ләә кууәһ».

«Шушы киёмне миңа насыйп иткән һәм шуның белән мине киендергән Аллаһ Тәгаләгә мактаулар булсын! Үземнең генә аңа көч-куәтем җитмәс иде» (Нәвави, «Әл-Әзкәр»: 22).

Өйдән чыкканда уқыла торган дога

Энәс ибне Малик тапшырганча, Аллаһ Расуле салләллаһу галәйһи үсәлләм әйткән: «Өйдән чыкканда шушы доганы укыган кеше Аллаһ тарафыннан сак астына алыныр, хәтта шайтан да ул кешедән читләшер»:

بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ.

«Бисмилләәһи тәүәккәлтү галәллаһ. Ләә хәүлә үә ләә кууәтә илләә билләһ».

«Аллаһның исеме белән, Аңа тәвәккәл кылдым, куәт һәм көч бер Аллаһтан» (Тирмизи, «Дәгъват»: 34).

Өйгә кeргәндә уқыла торган дога

Әбү Малик әл-Әшгари (Аллаһ аннан риза булсын!) Пәйгамбәребез салләллаһу галәйһи үсәлләмнең әйткәннәрен тапшырган: «Кеше өөнә кeргәндә шушы доганы укысын һәм аннан соң өөндәге кешеләргә сәлам бирсен»:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ الْمَوْجِبِ وَ خَيْرَ الْمَخْرَجِ بِسْمِ اللَّهِ
وَجِئْنَا وَبِسْمِ اللَّهِ خَرَجْنَا وَعَلَى رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا.

«Аллаһүммә иннии әсьәлүкә хайра-ль мәүләжи үә хайра-ль мәхъражи бисмилләһи үәләжнәә үә бисмилләһи харажнәә үә галәллаһи раббинә тәүәккәлнәә».

«Аллаһым! Мин керәсе һәм чыгасы урыннарны хәерле ит. Аллаһымның исеме белән кердем, Аллаһымның исеме белән чыгам. Аңа гына тәвәккәл кылам» (Мөслим, «Әшрибә»: 2018)

Бала сорап уқыла торган дога

Алга таба китерелгән дога аятыләрэн пәйгамбәрләр дога итеп укый торган булган:

فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا * يَرْتُبِي وَ يَرِثُ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ.

«Фәһәб ли мил ләдүңкә үәлиййәә. Йәрисуни үә йәрису мин әәли Йагъкуб».

«Үзеңнең фазылыңнан миңа бер изге уғыл бир! Ул уғыл миңа варис булыр һәм Ягъкуб балаларына варис булыр» («Мәрьям» сүрәсе, 5-6 аятьләр).

Яңа өйләнешүчеләргә уқыла торган дога

Әбү Һүрайра (Аллаһ аннан риза булсын!) тапшырган: Аллаһ Расүле салләллаһу галәйһи үәсәлләм яңа өйләнешүчеләргә укыган дога:

بَارَكَ اللهُ لَكَ وَ بَارَكَ عَلَيْكَ وَ جَمَعَ بَيْنَكُمَا فِي خَيْرٍ.

«Бәәракәллаһу ләкә үә бәәракә галәйкә үә җәмәга бәйнәкүмәә фии хайр».

«Аллаһ Тәгалә сезгә бәрәкәтен бирсен, Үзенәң ярдәмен яудырсын һәм бәхет белән яшәргә насыһи итсен!» (Әбу Дауд, 2130).

Әюб галәһиссәламнең догалары

Әлеге догалар Коръән Кәримдә өйрәтелгән догалардан берничәсе. Аларны авыру чагында Әюб галәһиссәлам укый торган булган:

إِنِّي * مَسْنِي الضُّرِّ وَأَنْتَ أَحْرَمُ الرَّاحِمِينَ

«Инни мәссәнийә-д дурру үә әңтә әрхәмү-р раа-химин».

«Мине сырхау һәм катылык тотты, Син рәхмәт итүчеләрнең иң рәхимлесе, миңа да рәхмәт ит» («Әнбия» сүрәсе, 83 нче аять).

Әюб галәһиссәлам, үзенәң авыр хәлен белдереп, тагын да дога кылган:

1 Аять эчендә «әнни» дип укыла. Ләкин «әннә»дән башланганда, гарәп грамматикасы кагыйдәләре буенча «инни» буларак укыла.

إِنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ.

«Иннии мэссэнийә-ш шәйтәәнү бинүсубиү үә газәәб».

«Мине шайтан авырлык һәм каты мәшәкәтә белән тотты» («Сад» сүрәсе, 41 нче аятъ)

Азаннан соң укыла торган дога

Хәзрәти Жәбир (Аллаһ аннан риза булсын!) Аллаһ Расүле салләллаһу галәйһи үсәлләмнең әйткәннәрен тапшырган: «Азан ишеткәч, шушы доганы укыган кешегә кыямәт көнендә шәфәгатем вәжиб булыр:

اللَّهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ آتِ
مُحَمَّدًا ن الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ وَابْعَثْهُ مَقَاماً مُحَمَّدًا ن
الَّذِي وَعَدْتَهُ.

«Аллаһүммә Раббә һәзиһи-д дөгьүәти-т тәәммәти үә-с саләәти-л кааимәһ. Әәти Мүхәммәдәни-ль үәсиләтә үә-ль фәдйиләтә үәд-дәражәтә-ль-гәәлийәтә-р-рафиигәһ. Үәбгәшү мәкаамәм-мәхмүүдәни-лләзии үәгадтәһ».

«Аллаһым! Шушы барлык чакыруның һәм кылына торган намазның Раббысы! Мөхәммәд салләллаһу галәйһи үсәлләмгә ярдәмне һәм артылыкны, югары һәм өстен булган дәрәжәне, фазыйләтне бир. Аны үзенә вәгъдә ит. Мәхмүд дәрәжәләренә ирештер» (Бохари, Азан: 2/77).

Көймәгә утырганда укыла торган дога

Әлеге дога Коръән Кәримдә өйрәтелгән. Аны хәзрәти Нух галәйһиссәлам көймәсенә менгәндә укыган:

بِسْمِ اللّٰهِ جَرَّيْهَا وَ مُرْسِيَّهَا ط إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ.

«Бисмилләәһи мәжрээһә үә мүрсәәһәә. Иннә раббии ләгафүүру-р рахиим».

«Бу көймәнең йөреше һәм туктавы Аллаһ теләге белән булып, дип әйтегез! Ничшиксез, минем Раббым мөэминнәрне ярлыкучы һәм рәхмәт итүче» («һуд» сүрәсе, 41 нче аять).

Кияү белән кәләш бүлмәсенә кергән ир укырга тиеш дога

Гамр ибни Шөгайб Аллах Расүле салләллаһу галәйһи үсәлләмнең әйткән-нәрен тапшырган: «Берәрегез өйләнгән вакытта шушы доганы укысын:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَ خَيْرَ مَا جَبَلْتَهَا وَ أَعُوذُ بِكَ
مِنْ شَرِّهَا وَ شَرِّ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ.

«Аллаһүммә иннии әсь-әлүкә хайраһәә үә хайра мәә җәбәлтәһәә үә әгүүзү бикә миң шәрриһәә үә шәрри мә җәбәлтәһәә галәйһ».

«Аллаһым! Хакыйкәтә мин Сине аның хәерле булуын һәм Син аны бар иткәнеңнең хәерле булуын сорыйм. Сиңа аның явызлыгыннан һәм аны бар иткәнеңнең явызлыгыннан сыгынам» (Әбу Давуд: 2/248).

Сугышта дошманны жиңү өчен уқыла торган дога

Бу доганы Пәйгамбәребез салләллаһу галәйһи үсәлләм үзе укый торган булган:

اللَّهُمَّ مُنْزِلَ الْكِتَابِ سَرِيعَ الْحِسَابِ, إِهْرِمِ الْأَحْزَابَ .
اللَّهُمَّ أَهْزِمْهُمْ وَ زَلِّزْهُمْ.

«Аллаһүммә мүнзилә-л китәәби сәриига-ль хисәәб, иһзими-ль әхзәәб. Аллаһүммә һзимһүм үә зәлзилһүм».

«Олуз китаны иңдергән һәм хисап кылучы Раббым, бу хизебләрне чәлперәмә ит. Йә, Раббым, аларны юкка чыгар һәм тетрәндер» (Нәвави, «Әл-Әзкар»: 188).

Авырудан сәламәтләну өчен уқыла торган дога

Әлеге доганы Мөхәммәд салләллаһу галәйһи үәсәлләм укырга тәкъдим иткән:

اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي جَسَدِي وَ عَافِنِي فِي بَصَرِي وَ اجْعَلْهُ
الْوَارِثَ مِنِّي . لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ
الْعَرْشِ الْعَظِيمِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

«Аллаһүммә гәәфини фии жәсәдии үә гәәфини фии бәсари үәжгалһү-ль үәәрисә минни. Ләә иләәһә илләәллаһу-ль хәлиимү-ль кәриимү сүбхәәнәллаһи

рабби-ль гәрши-ль гэзыми үә-ль хәмдү лилләәһи рабби-ль гәәләмиин».

«Йә, Аллаһым! Минем тәнемне сәләмәтләндер, күрү сәләтемә дә шифа бир. Күрү сәләтемне миңа варис ит. Рәхимле һәм киң күңелле Аллаһтан башка һичбер иләһ юк. Бөек Гарешнең Раббысы булган Аллаһ Тәгаләне барлык кимчелекләрдән дә пакь дип таныйм. Барча мактаулар галәмнәрнең Раббысы булган Аллаһка ғына!» («Түхфәту-л Ахвәзи»: 9/451).

Бәдрәфкә кергәндә укыла торган дога

Әнәс (Аллаһ аннан риза булсын!) риваять иткән: Аллаһ Расүле салләллаһу галәйһи үәсәлләм бәдрәфкә кергәндә бу доганы укый торган булган:

بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخُبَائِثِ.

«Бисмилләәһи, Аллааһүммә инниии әгүүзү бикә миңә-ль хубүси үә-ль хабәәәис».

«Аллаһның исеме белән. Йә, Аллаһым! Әлбәттә, мин әшәкелек һәм яманлык итүче ир һәм хатын җенесендә булган шайтаннадан Сиңа сыгынам» (Бохари, «Дәгъват»: 54).

Бәдрәфтән чыкканда уқыла торган дога

Аллаһ Расүле салләллаһу галәйһи үсәлләм бәдрәфтән чыкканда шушы доганы укый торган булган:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنِّي الْأَذَى وَ عَافَانِي .

«Әлхәмдү лилләһилләзии әзһәбә гәнни-ль әзәә үә гәәфәәни».

«Минем газаплануларыма чик куйган һәм мине сәламәтләндөргән Аллаһка мактаулар булсын» (Ибни Мажә, «Тәһарәт»: 301).

Һидаятькә һәм тәкъвалыкка ирешү өчен кылына торган дога

Аллаһ Расүле салләллаһу галәйһи үсәлләм еш кына әлеге доганы укый торган булган:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْهُدَى وَ التُّقَى وَ الْعَفَافَ وَ الْغِنَى .

«Аллаһүммә иннии әсь-әлүкәль һүдәә үә-т түкаа үә-ль гафәәфә үә-ль гыйнәә».

«Аллаһым! Синнән һидаять, тәкъвәлык, гыйффәт һәм байлык сорыйм» (Мәслим, «Зикир»: 18).

Истихарә догасы

Бу доганы Аллаһ Расүле сәлләллаһу галәйһи үәсәлләм өйрәткән:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ
وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلَا أَقْدِرُ
وَتَعْلَمُ وَلَا أَعْلَمُ وَأَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ. اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ
تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ
أَمْرِي عَاجِلِهِ وَآجِلِهِ فَأَقْدِرْهُ لِي وَيَسِّرْهُ لِي ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ
وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ شَرٌّ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي
وَعَاقِبَةِ أَمْرِي عَاجِلِ أَمْرِي وَآجِلِهِ فَاصْرِفْهُ عَنِّي وَاصْرِفْني
عَنْهُ وَاقْدِرْ لِي الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ ثُمَّ أَرْضِنِي بِهِ.

«Аллаһүммә иннии әстәхыйрукә бигыйль-микә үә әстәкъдирукә бикудьратикә үә әсь-әлүкә

миң фәдъликәль газыйм. Фәиннәкә такъдиру үә ләә әкъдиру үә тәгъләмү үә ләәә әгъләмү үә әңтә галләәмү-ль гуйүүб. Аллаһүммә иң күңтә тәгъләмү әннә һәәзә-ль әмра хайрул лии фии диинии үә мәгәәшии үә гәәкыйбәти әмрии гәәжилиһии үә әәжилиһии фәкъдүрһү лии үә йәссирһү лии сүммә бәәрикь лии фииһ. Үә иң күңтә тәгъләмү әннә һәәзә-ль әмра шәррул ли фии диинии үә мәгәәшии үә гәәкыйбәти әмрии гәәжили әмрии үә әәжилиһии фәсьрифһү гәннии үәсьрифни гәнһү фәкъдур лийә-ль хайра хәйсү кәәнә сүммә әрдыйни биһи».

«Йә, Раббым! Үзеңнең гыйлемең белән, кодрәтең белән миңа ярдам итүеңне сорыйм. Миңа Үзеңнең чиксез шәфәгәтеңне кылсаң иде. Син һәрбер теләгәнәңне кыла аласың, ә мин кыла алмыйм. Син һәрбер нәрсәне беләсең, ә мин белмим. Син барча беленмәгәнне дә беләсең. Йә, Раббым! Әгәр шушы эш динемә, тормышыма, эшләремә файда китерерлек булса, аны миңа насыһит ит, жиңеләйт һәм Үзеңнең шәфәгәтеңне кыл. Әгәр дә бу эш динемә, тормышыма, эшләремә зарар китерә торган булса, аны миннән ерак кыл, аңардан мине коткар, миңа рәхмәтеңне бүләк ит, миңа бәхет бир, мине ул бәхет белән канәгатьләндерсәң иде» (Бохари, «Дәгъвәт»: 1/155).

Бу доганы укыгач, телэгәнеңне сорарга кирәк.

Итәгатьле мөселманнар догасы

Әлеге дога Коръән Кәримдә өйрәтелгән һәм аны итәгатьле мөселманнар кыла торган булган:

رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا
رَبَّنَا فَاعْفُرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّتْنَا مَعَ الْأَبْرَارِ
رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ
ط إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ.

«Раббәнәә иннәнә сәмигнәә мүнәәдийәй йүнәәдии лиль иимәәни ән әәминүү бираббикүм фә-әәмәннәә раббәнәә фәгъфир ләнәә зүнүүбәнәә үә кәффир гәннәә сәйиәәтинәә үә тәүәффәнәә мәгәль әбраар. Раббәнәә үә әәтинәә мәә үәгадьтәнәә галәә русүликә үә ләә түхъзинәә йәүмәл кыйәәмәһ. Иннәкә ләә түхълифү-ль миигәәд».

«Йә, Раббыбыз! Шиксез, иманга чакыручы сүзләрен

ишеттек: «Раббыгызга ышаныгыз», – дип чакырууна, элбәттә, ышандык. Әй, Раббыбыз, гөнаһларыбызны ярлыка һәм яхшы эшләрәбезне начар эшләрәбезгә кәфһәрәт ит һәм безне изге кешеләр белән бергә кавышкан хәлдә вафат ит! Әй, Раббыбыз! Расулларең аша безгә вәгъдә иткән жәннәтне дә бир һәм кыямәт көнне безне хур кылма! Син, элбәттә, вәгъдәңне бозмыйсың» («Әлу Гыймран» сүрәсе, 193-194 нче яатъләр).

Игелекле гамәлләргә ирешү өчен кылына торган дога

Коръән Кәримдә игелекле гамәлләргә ирешү өчен кылына торган дога да өйрәтелгән:

رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى
وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي دُرَّتِي ۖ إِنَّي
تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ.

«Рабби әүзигънии ән әшкүра нигъмәтәкәл ләтии әнгәмтә гәләйһә үә гәләә үәәлидәйһә үә ән әгъмәлә

саалихэң тәрдааһү үә әсьлих лии фии зүррийәтии.
Иннии түбтү иләәйкә үә иннии миңәль мүслимиин».

«Әй, Раббым, миңа өлөш бирсәң иде, үземә һәм ата-анама биргән һидаять вә ислам нигъмәтенә шөкер итүне насыһ ит. Әй, Раббым, балаларымны да ислах ит, бар да мөэмин булсыннар. Әй, Раббым, мин Сиңа кайттым һәм, мөселманнардан булып, һәр әмереңә итәгатъ иттем» («Әжжаф» сүрәсе, 15 нче аять).

Кадер-хөрмәткә һәм дәрәжәләргә ирешү өчен уқыла торган дога

Бу дога да Коръән Кәримдә китерелгән һәм кадер-хөрмәткә, дәрәжәләргә ирешү өчен уқыла:

تُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ * قَدْ جَعَلَ اللَّهُ
لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا.

**«Түгиззү мәң тәшәә-ү үә түзиллү мәң тәшәә-ү.
Кадь жәгәләллаһу ликүлли шәй-иң кадъра».**

«Теләгән бәндәңне Коръән белән гамәл кылдырып хөрмәтле итәсең, һәм теләгән бәндәңне Коръәннән

гафил кылып хур итәсең». «Әлбәттә, Аллаһ һәрнәрсәгә чик-үлчәү куйды» («Әлу Гыймран» сүрәсе, 26 нчы аять; «Талак» сүрәсе, 3 нче аять).

Кабер газабыннан котылу өчен укыла торган дога

Бу дога Пәйгамбәребез Мөхәммәд салләллаһу галәйһи үсәлләм өйрәтеп калдырган догаларның берсе:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابٍ فِي النَّارِ وَ
عَذَابٍ فِي الْقَبْرِ.

«Аллаһүммә иннии әгүүзү бикә мин гәзәәбиң фин нәәри үә гәзәәбиң фил кабър».

«Аллаһым! Мин Сиңа сыенам жәһәннәм утыннан һәм кабер газабыннан» (Мөслим: 8/82).

Кадер кичәсендә укыла торган дога

Хәзрәти Гаишә (Аллаһ аннан риза булсын!) сөйләп калдырган: «Йә, Расүл-

уллаһ, Кадер кичәсенен кайсы кичә икәннен белсәк, ул кичне ни дип әйтергә кирәк?» дип сораганыма Мөхәммәд салләллаһу галәйһи үәсәлләм бу доганы укырга кушты:

اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفُوٌّ كَرِيمٌ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي.

«Аллаһүммә иннәкә гәфүвүң кәриимүң түхиббү-
ль гәфүә фәгьфү гәнни».

«Йә, Аллаһым, һичшиксез, Син гафу кылучы, Син икрам иясе, гафу итәргә яратасың, гафу ит мине»
(Тирмизи, «Дәгъвәт»: 85).

Куркыныч төш күргәч уқыла торган дога

Әлеге доганы Аллаһ Расүле салләллаһу галәйһи үәсәлләм өйрәткән:

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ وَشَرِّ
عِبَادِهِ وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَحْضُرُونِ.

«Әгүүзү бикәлимәәтил ләәһит тәәммәәти мин гадабиһии үә гикаабиһии үә шәрри гибәәдиһии үә миң һәмәзәәтиш шәйәәтыйни үә әй йәхдуруун».

«Ачуыннан, газабыннан, колларының явызлыгыннан, шайтан вәсвәсәсеннән, аларның миңа килүләреннән Аллаһның камил кәлимәләренә (сүзләренә) сыенам» (Нәвәви, «Әл-Әзкәр»: 92).

Әхлакны дәрәсләү өчөн кылына торган дога

Бу доганы Мөхәммәд салләллаһу галәйһи үәсәлләм укый торган булган:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ مَنَكِرَاتِ الْأَخْلَاقِ
وَ الْأَعْمَالِ وَ الْأَهْوَالِ.

«Аллаһүммә инни әгүүзү бикә мим мүңкәраатиль әхләәкый үәль әгъмәәли үәль әһвәәл».

«Аллаһым, әхлакның, эшләренең начарыннан Сиңа сыгынам» (Нәвәви, «Рийадус-Салихин»: 1497).

Корбан чалучы кеше эйтэ торган дога

Корбан чалучы кеше, корбан хайванын
бугазлаганчы, тэкбир эйтергэ тиеш:

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ. لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ
اللَّهُ أَكْبَرُ وَ لِلَّهِ الْحَمْدُ.

**«Аллааһу әкбәр. Аллааһу әкбәр. Ләәә иләәһә
илләллааһу үаллааһу әкбәр. Аллааһу әкбәр үә
лилләәһиль хәмдү».**

*«Аллаһ бөөк. Аллаһ бөөк. Аллаһтан башка иләһ
юк, һәм Аллаһ бөөк. Аллаһ бөөк һәм барча мактаулар
Аллаһ Тәгаләгә генә».*

Корбан чалганчы аягүрә басып укыла торган дога

Бу дога Коръән Кәримдә китерелгән
һәм аны корбан чалганчы укырга кирәк:

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا
وَ مَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ج

«Иннии үөжжәһтү үөжһийә лилләзии фәтарас сәмәәүәәти үәль әрда хәниифәү үә мәәә әнә минәль мүшрикиин».

«Батылдан хакка авышканым хәлдә жир һәм күкләрне төзүче Аллаһка йөземне юнәлдердем һәм мин Аллаһка һичкемне, һичнәрсәне тиңдәш кылучы түгелмен» («Әнгам» сүрәсе, 79 нчы аять).

Корбан чалганнан соң ике рәкәгать намаз уку сөннәт була. Намаздан соң шушы доганы укырга кирәк:

إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ .

«Иннә саләәтии үә нүсүкии мәхьйәәйә үә мәмәәтии лилләәһи раббийь гәәләмиин».

«Укыган намазларым һәм бугазлаган корбаннарым фәкәть Аллаһ ризалыгы өчен генә эшләнә һәм тере булуым да, үлүем дә бөтен галәмнәрне тәрбия кылучы Аллаһ Тәгалә эше» («Әнгам» сүрәсе, 162 нче аять).

Намаз эчендә укыла торган кайбер сүрәләр

«Фатиха» сүрәсе

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * مَالِكِ يَوْمِ
الدِّينِ * إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ * اهْدِنَا الصِّرَاطَ
الْمُسْتَقِيمَ * صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ * غَيْرِ
الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ.

«Бисмилләһи-р рахмәәни-р рахиим.

Әлхәмдү лилләәһи раббиль гәәләмиин. Әр-
рахмәәнир-рахиим. Мәәлики йәүмиддин. Иййәәкә
нәгьбүдү үә иййәәкә нәстәгиин. Индинәс сыйрааталь
мүстәкыйм. Сыйраатал ләзиинә әнгәмтә гәләйһим гай-
риль мәгьдууби гәләйһим үәләәд даааллиин. (Әмин)».

«Шәфкателье, рәхимле Аллах исеме белән башлыйм
эшемне.

Чын мактау галәмнәрне, барлык мәхлукларны
тәрбияләүче Аллах Тәгаләгә тиешле. Аллах Тәгалә
бу дөньяда барча кешеләргә мәрхәмәтле, язгыни

мөэминнәргә дә, кяферләргә дә нигъмәтләрен бирә, әмма Ахирәттә мөэмин бәндәләренә генә бирәчәк. Аллах Тәгалә гаделлек белән хөкем итүче, кыямәт көненең патшасы. Әй, тәрбиячебез Аллах! Без Сиңа гыйбадәт кылабыз һәм һәр эшебездә Синнән генә ярдәм сорыйбыз. Әй, тәрбиячебез Аллах! Безне тугры юлга күндер! Ул юлны Син әүвәлгеләргә ингам итеп бирдең, безне Сиңең ачуың төшкән һәм адашкан кешеләрнең юлыннан башка юлга күндер. («Фатиха» сүрәсе, 1-7 нче аятьләр).

«Аятель Көрсү»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ
لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي
يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا
خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ
وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا
وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ.

«Бисмилләһир рахмәәни-р рахиим.

Аллааһу ләәә иләәһә илләһүү. Әлхәйүль каййүүм. Ләә тәэхузүһүү синәтү үә ләә нәүүм. Ләһүү мәә фис сәмәәүәәти үә мә филь әрдъ. Мәң зәлләзии йәшфәгүү гиңдәһүү илләә би-изниһ. Йәгъләмү мәә бәйнә әйдиинһим үә мәә хальфәһүм. Үә ләә йүхиитуунә бишәй-им мин гильмиһии илләә бимәә шәәә-ә. Үәсигә күрсиййүһү-с сәмәәүәәти үәль әрдъ. Үә ләә йәүдүһүү хифзүһүмәә үә һүүә-ль гәлийү-ль гәзийм».

«Гыйбадәт кылырга яраклы һич бер зат юк, мәгәр Аллаһ үзе генә. Ул һәрвакыт тере, бөтен нәрсәгә хужа булган хәлдә, һәрвакыт бар. Аны ару, талу һәм йокы тотмас, жүрдә һәм күкләрдә булган нәрсәләр аныкы. Ахирәттә Аллаһ хозурында кем кемгә шәфәгать кылыр? Юк, шәфәгать кылучы булмас, һичкем үз теләге белән һичкемгә шәфәгать кыла алмас, мәгәр Аллаһ рәхсәте белән генә шәфәгать кылучы булыр. Аллаһ кешеләрнең үткәндәге барча эшләрен һәм алдагы барча эшләрен белер, кешеләр Аллаһ белемнән һичнәрсәне чолган ала алмаслар, мәгәр Аллаһ белдергәнне генә белерләр. Аллаһның көрсие күкләрне һәм жүрне сыйдырды, Аллаһка жүрне һәм күкләрне саклау авыр түгел. Ул Биек һәм Бөектер!». («Бәкара» сүрәсе, 255 нче аять).

«Фил» сүрәсе

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ط * أَمْ يَجْعَلُ
كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ لا * وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ لا *
تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ ص لا * فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ
مَأْكُولٍ.

«Бисмилләәһи-р раһмәәни-р раһиим.

Әләм тәра кәйфә фәгәлә раббүкә биәсхәәби-ль фиил. Әләм йәжгәль кәйдәһүм фи и тәдълиил. Үә әрсәлә гәләйһим тайран әбәәбиил. Тәрмиинһим бихижәәратим миң сижжиил. Фәжәгәләһүм кәгәсьфим мәәкүүл».

«Мәрхәмәтле һәм шәфкатьле Аллах исеме белән.

Әй, Мөхәммәд галәйһиссәлам, күрмәдеңме, синең Раббың фил ияләренә нинди жәза биргәнән? Әллә Раббың аларның мәкерләрен батыл кылып, тырышуларын бушка чыгармадымы? һәм һәлак итү өчен алар өстенә төркөм-төркөм Әбабил кошларын жиберде. Кошлар аларны сижжил ташлары белән атарлар. Шулай итеп аларны тапталган, чәйнәлгән салам кебек итте».

«Корәеш» сүрәсе

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ قُرَيْشٍ * إِيْلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ج *
فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ لَا * الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ
وَأَمَّنَّهُمْ مِنْ خَوْفٍ.

«Бисмилләәһи-р раһмәәни-р раһиим.

Ли-ииләәфи Курайш. Ииләәфиһим рихләтәш шитәә-и үә-с сайф. Фәльйәгьбүдүү раббә һәәзәль бәйт. Әлләзи әтгәмәһүм миң жүүгыйү үә әәмәнәһүм мин хауф».

«Мәрхәмәтле һәм шәфкәтьле Аллах исеме белән.

Корәеш кабиләсенәң өлфәтләнүе була күрсен! Аларның жәй һәм кыш көннәрендә сәүдә белән сәфәрдә йөрүләрендә өлфәтләнүләре була күрсен! Алар иман китереп, шушы Кагьбәнәң Раббысы булган Аллахка гыйбадәт кылсыннар һәм Аның биргән нигъмәтләренә шөкер итсеннәр. Ул – Аллах, аларны ачылыктан коткарып тук кылды, һәм аларны һәртөрле куркынычлардан имин кылды».

«Магун» сүрәсе

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالذِّينِ ط * فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ
لَا * وَلَا يُخْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ ط * فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ لَا
* الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ لَا * الَّذِينَ هُمْ يُرْءُونَ لَا
* وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ.

«Бисмилләәһи-р рахмәәни-р рахиим.

Әраәйтәл ләзии йүкәззибү бид диин. Фәзәәликәл ләзии йәдүггүль йәтиим. Үә ләә йәхүдду гәләә тагәәмилъ мискиин. Фәүәйлүл лиль мүсаллиин. Әлләзиинә һүм гәң саләәтиһим сәәһүүн. Әлләзиинә һүм йүраауун. Үә йәмнәгүүнә-ль мәәгүүн».

«Мәрхәмәтле һәм шәфкатъле Аллаһ исеме белән.

Әллә син хисап һәм жәза көнен, кыямәтне ялган-га тоткан кешене күрмәдеңме? Ул ялганчы ятим-не кагар, аңа золым итәр. Үзен һәм башкаларны фәкыйрьләргә аш һәм сәдака бирергә кызыктырмас. Ни үкенеч һәм һәлакәтлек ихлассыз намаз укучылар-га. Алар намазларыннан гафилләр, вакытында укы-маслар һәм намазның рөкеннәрен хөрмәт итмәсләр,

намазларының вақытыннан кичегуенә кайгырмастар. Әле алар укыган намазларын да рия белән укырлар, ягъни кеше күргәндә укый, кеше күрмәгәндә укымый. Ул (риячылар) тиешле сәдакаларны бирүне тыялар».

«Кәүсәр» сүрәсе

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ لَا * فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ ط * إِنَّ شَانِئَكَ
هُوَ الْأَبْتَرُ.

«Бисмилләәһи-р раһмәәни-р раһиим.

Иннәә әгътайнәәкәль кәүсәр. Фәсалли лираббикә үәнхәр. Иннә шәәни әкә һүүә-ль әбътәр»

«Мәрхәмәтле һәм шәфкатъле Аллаһ исеме белән.

Әй, Мөхәммәд галәйһиссәләм, һичшиксез, Без сиңа күп хәерле нәрсәләр бирдек. Ягъни пәйгамбәрлек дәрәжәсен, зур белем, күркәм холык һәм ахирәттә кәүсәр елгасын бирдек, ул елга сиңа һәм өммәтеңә хастыр. Раббың ризалыгы өчен намаз укы һәм ятимнәрне, фәкыйрьләрне ашатыр өчен корбан чал! Шиксез, сине әбетәр дип кимсетүче дошманың үзе әбетәр – нәселе бетүче».

«Кәфирун» сүрәсе

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
قُلْ يَاۤ اَيُّهَا الْكٰفِرُوْنَ لَا * لَاۤ اَعْبُدُ مَا تَعْبُدُوْنَ لَا * وَلَاۤ اَنْتُمْ
عٰبِدُوْنَ مَاۤ اَعْبُدُ ح * وَلَاۤ اَنَاۤ عٰبِدُ مَا عٰبَدْتُمْ لَا * وَلَاۤ اَنْتُمْ
عٰبِدُوْنَ مَاۤ اَعْبُدُ ط * لَكُمْۭ دِیْنُكُمْ وِلٰی دِیْنِ .

«Бисмилләәһи-р рахмәәни-р рахиим.

Кул йәәә әйһүһәль кәәфируун. Ләәә әғбүдү мәә тәғбүдүүн. Үә ләәә әңтүм гәәбидүүнә мәәә әғбүдү. Үә ләәә әнә гәәбидүм мәә габәттүм. Үә ләәә әңтүм гәәбидүүнә мәәә әғбүд. Ләкүм диинүкүм үә лийә диин».

«Мәрхәмәтле һәм шәфкәтьле Аллаһ исеме белән.

Әй, Мөхәммәд галәйһиссәләм, әйт: «Әй, сез, кяферләр, иман китермәгән кешеләр! Сез гыйбадәт кыла торган сыннарга мин гыйбадәт кылмыйм. һәм сез дә мин гыйбадәт кыла торган Аллаһка гыйбадәт кылмыйсыз. һәм мин сезнең гыйбадәт кыла торган сыннарыгызга гыйбадәт кылучы түгелмен. һәм сез дә мин гыйбадәт кыла торган Аллаһка гыйбадәт кылучы түгелсез. Сезнең батыйль ялган динегез үзегезгә булсын, һәм минем хак динем үзегезгә булсын!»

«Насыр» сүрәсе

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ * وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي
دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا * فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ ط إِنَّهُ
كَانَ تَوَّابًا.

«Бисмилләәһи-р рахмәәни-р рахиим.

Изәә жәәә-ә нәсъруллаһи үә-ль фәтх. Үә раәйтә-н нәәсә йәдхулүүнә фии диинилләәһи әфүәәжәә. Фәсәббих бихәмди раббикә үәстәгъфирьһ. Иннәһүү кәәнә тәүүәбәә».

«Мәрхәмәтле һәм шәфкәтьле Аллаһ исеме белән.

Әгәр Ислам диненә һәм мөселманнарга Аллаһтан ярдәм килсә, һәм шәһәрләр хосусән Мәккә шәһәре ке-бек мөселманнар кулына үтсә, шул вакытта күрерсез кешеләрне, төркем-төркем булып Аллаһ дине Ислам-га керерләр. Раббың булган Аллаһны һәр кимчелектән пакь дип белеп һәм мактап тәсбих әйт, намаз укы һәм Аңардан ярлыкауны телә, сора! Дәреслектә, Ул тәүбәне кабул итеп, гәнаһларны гафу кылучы».

«Мәсəd» сүрәсе

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ * ط مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ
ط * سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ * ج وَامْرَأَتُهُ ط حَمَّالَةَ الْخَطَبِ
ج * فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّنْ مَّسَدٍ.

«Бисмилләәһи-р рахмәәни-р рахиим.

Тәббәт йәдәә әби ләһәби үә тәбб. Мәә әгнәә гәнһү мәәлүһү үә мәә кәсәб. Сәйәсләә нәәраң зәәтә ләһәб. Үәмрәәтүһү. Хәммәәләтә-ль хәтәб. Фи жиидиһәә хәблүм мим мәсәд».

«Мәрхәмәтле һәм шәфкатъле Аллаһ исеме белән.

Әбу Ләһәбнең ике кулы корыды һәм һәлак булды! Аңа газабтан котылырга малы да, кәсеп иткән нәрсәләре дә һич файда бирмәде. Тиздән ул Әбу Ләһәб ялкынлы утка кереп янар. Дәхи хатыны да утка кереп утын күтәргән хәлдә. Ул хатынның муенында хөрмә мунчаласыннан булган бау бар».

«Ихлас» сүрәсе

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ۚ * اللّٰهُ الصَّمَدُ ۚ * لَمْ يَلِدْ وَّمْ يُوَلَدْ ۚ
* وَّمْ يَكُنْ لَهٗ كُفُوًا اَحَدٌ.

«Бисмилләһи-р рахмәәни-р рахиим.

Куль һүүәллаһу әхәд. Аллаһу-с самәд. Ләм йәлид
үә ләм йүүләд. Үә ләм йәкүл ләһүү күфүүән әхәд».

«Мәрхәмәтле һәм шәфкәтьле Аллаһ исеме белән.

Әйт, (әй, Мөхәммәд): «Ул – Аллаһ, һич тиңдәше
һәм охшашы булмаган бер генә Аллаһтыр. һичнәрсәгә,
һичбер мәхлукка ихтыяжы юк, бәлки һәр мәхлукның
хажәтен үтәүче Аллаһтыр. Ул һичкемне тудырмады
һәм һичкемнән тудырылмады. һәм һичкем Аңа тиң
булмады».

«Фаләкь» сүрәсе

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ لَا * مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ لَا * وَمِنْ شَرِّ
غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ لَا * وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ لَا * وَمِنْ
شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ.

«Бисмилләәһи-р рахмәәни-р рахиим.

Куль әгүүзү бираббийль фәләкь. Миң шәрри мәә халәкь. Үә миң шәрри гаасикыйн изәә үкабь. Үә миң шәрри-н нәффәәсәәти фи-ль гүкадь. Үә миң шәрри хәәсидин изә хәсәд».

«Мәрхәмәтле һәм шәфкәтьле Аллаһ исеме белән.

Әйт, Мөхәммәд: «Мин таңның Раббысы Аллаһ Тәгаләгә күренеп һәм күренмичә килә торган һәр төрле зарарлардан сыенам. Бар кылынган, яратылган һәр мәхлукның нинди булса да зарарыннан һәм һәрвакыт караңгылыгы белән жүр өстен каплаган караңгы төннең зарарыннан сыгынам. Хәтта сихер-ырым төөннәренә төкерүче, өрүче, сихерче хатыннар явызлыгыннан, зарарыннан сыгынам. һәм һәрвакыт ул көнчелек ачуы белән зарар тидерергә теләгән көнчә дошманның явызлыкларыннан, зарарларыннан сыенам».

«Нәс» сүрәсе

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ لَا * مَلِكِ النَّاسِ لَا * اِلٰهِ النَّاسِ لَا *
مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ لَا * الَّذِي يُّوسْوِسُ فِيْ صُدُوْرِ
النَّاسِ لَا * مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ.

«Бисмилләәһи-р рахмәәни-р рахиим.

«Куль әгүүзү бирабби-н нәәс. Мәлики-н нәәс. Иләәһи-н нәәс. Миң шәрри-ль үәсүәәси-ль ханнәәс. Әлләзи ийүәсүсү фи судүүри-н нәәс. Минә-ль жиннәти үә-н нәәс».

«Мәрхәмәтле һәм шәфкатъле Аллаһ исеме белән.

Әйт: «Кешеләрнең Раббысы булган Аллаһка сыгынам. Кешеләрнең патшасы булган Аллаһка сыгынам. Кешеләрнең гыйбадәт кыла торган Илаһысы булган Аллаһка сыгынам. Чигенә-чигенә саваплы эштән тыеп, гөнаһлы эшкә өндәп вәсвәсә кылучы ханнәснең зарарыннан. Ул ханнәс кешеләрнең күңеленә явызлыкны сала. Ул ханнәс жәннәрдән дә һәм кешеләрдән дә бар».

Намаз эчендә укыла торган кайбер догалар

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ
وَ تَعَالَى جَدُّكَ (وَ جَلَّ ثَنَاؤُكَ) وَ لَا إِلَهَ غَيْرُكَ .

«Сүбхәәнәкәллаһүммә үә бихәмдикә үә тәбәәракә
смүкә үә тәгәәләә жәддүкә (үә жәллә сәнәәүкә) үә
ләә иләәһә гайрук».

«Аллаһым! Синең пакълегеңне һәм мактаулыгыңны
беләм. Синең исемең мөбарәк һәм дәрәжәң олугъ.
Синнән башка һичбер илаһ юк».

«Әт-Тәхиййәт»

التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا
النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ. السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ
الصَّالِحِينَ . أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا
عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

«Әт-тәхиййәәтү лилләәһи үә-с саләүәәтү үә-т

таййибээт. Өс-сэлээмү гэлэйкэ аййүһө-н нэбиййү үө рахмэтүллааһи үө бэрэкээтүһ. Өс-сэлээмү гэлэйнээ үө гэлээ гибээдиллээһи-с саалихиин. Өшһэдү эл лээ илээһэ иллэллааһ үө эшһэдү эннэ Мүхэммэдэн гөбдүһүү үө расүүлүһ».

«Тел гыйбадэтлэре дэ, тэн гыйбадэтлэре дэ, мал гыйбадэтлэре дэ һәркайсы Аллах Тэгалэ өчен. Әй, Пәйгамбәребез, сиңа Аллах Тэгаләнең сәламе, рәхмәте һәм бәрәкәтлэре булсын. Шулай ук сәлам безгә һәм Аллах Тэгаләнең һәрбер изге бәндәләренә дэ булсын. Шаһитлек бирәм, һичшиксез, Аллах Тэгаләдән башка һичбер илаһ юк һәм Мөхәммәд галәйһиссәлам Аллах Тэгаләнең колы һәм илчесе».

«Салават»

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ. كَمَا صَلَّيْتَ
عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ. إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ

«Аллааһүммә салли гэлээ Мүхэммәдиү үө гэлээә әәли Мүхаммәд. Кәмәә салләйтә гэлээә Ибрааһиимә үө гэлээә әәли Ибрааһим. Иннәкә хәмиидүм мәжиид».

«Йә, Аллаһым! Ибраһим галәйһиссәламгә һәм аның әһеленә салават ирештергәнең кебек, Мөхәммәд галәйһиссәламгә һәм аның әһеленә дә салават ирештер! Шиксез, Син мактаулы һәм олугсың».

اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ. كَمَا بَارَكْتَ
عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ. إِنَّكَ حَمِيدٌ بَجِيدٌ

«Аллаһүммә бәәрик галәә Мүхәммәдиү үә гәләәә әәли Мүхәммәд. Кәмәә бәәракьтә гәләәә Ибрааһимә үә гәләәә әәли Ибрааһим. Иннәкә хәмиидүм мәжиид»

«Йә, Аллаһым! Ибраһим галәйһиссәламгә һәм аның әһеленә бәрәкәт ирештергәнең кебек, Мөхәммәд галәйһиссәламгә һәм аның әһеленә дә бәрәкәт бир! Шиксез, Син мактаулы һәм олугсың».

«Раббәнә әтинә»

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ
النَّارِ * رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ
يُثْقَمُ الْحِسَابُ.

«Раббәнәә әәтинәә фи-д дүньйәә хәсәнәтәү үә филь әәхыйрати хәсәнәтәү үә кыйнәә гәзәәбә-н нәәр».

«Әй, Раббыбыз! Безгә дәнъяда матур тормыш бир һәм ахирәттә дә матур тормыш бир һәм Жәһәннәм утыннан безне сакла».

Аллаһ Расүле салләллаһу галәйһи үәсәлләм «Раббәнә»дән соң тагын догалар укый торган булган. Хәзрәти Гаишә (Аллаһ аннан риза булсын!) бу хакта әйтеп калдырган: «Расулүллаһ салләллаһу галәйһи үәсәлләм намазда утырганда бу доганы укыган:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ
الْمَسِيحِ الدُّجَالِ وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَ مِنْ فِتْنَةِ
الْمَمَاتِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْمَأْثَمِ وَ الْمَغْرَمِ.

«Аллаһүммә иннии әгүзү бикә мин гәзәәби-ль кабрьи үә әгүзү бикә миң фитнәти-ль мәсихи-д дәжжәәли үә әгүзү бикә миң фитнәти-ль мәхыйәә үә миң фитнәти-ль мәмәәт. Аллаһүммә иннии әгүзү бикә минә-ль мәәсәми үә-ль мәгърам».

اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَيْتُكَ بِكَرْبٍ
وَأَسْأَلُكَ بِكَرْمٍ. إِنَّ عَذَابَكَ
بِالْكَفَّارِ مُلْحِقٌ.

**«Аллаһүммә иййәәкә нәгьбүдү үә ләкә нүсалли и
үә нәсжүдү үә иләәйкә нәсыгәә үә нахфид. Нәржүү
рахмәтәкә үә нәхъшәә гәзәәбәкь. Иннә гәзәәбәкә би-
ль күффәри мүльхикъ».**

*«Йә, Аллаһым! Без Сиңа гына гыйбадәт кылабыз, Сиңең
өчен генә намаз укыйбыз, сәждә кылабыз һәм, гыйбадәт
кылып, Сиңа якын булырга тырышабыз. Рәхмәтеңне
өмет итәбез, газабыңнан куркабыз. һичшиксез, Сиңең
газабың имансыз кешеләргә генә ирешүчедер».*

Пәйгамбәребез салләллаһу галәйһи
үәсәлләм намаз укый башлагач, иң бе-
ренче итеп «Сүбхәәнәкә» догасын укый
торган булган һәм бу хакта аның хатыны
Хәзрәти Гаишә сөйләп калдырган (Әбү
Дауд: 776).

Мөслим белән Әбү Һүрайра (Аллаһ аннан риза булсын!) Аллаһ Расүле салләллаһу галәйһи үсәлләмнең тәкбирдән соң кайвакыт «Сүбхәэнәкә» урынына түбәндәге доганы укыганын тапшырганнар:

Әбү Һүрайра әйткән: «Пәйгамбәребез Мөхәммәд салләллаһу галәйһи үсәлләм намаз башында тәкбир әйткәннән соң, «Фатиха» сүрәсен укый башлаганчы, берәз тынып торыр иде. Беркөнне мин аннан сорадым: «Йә, Рәсүлүллаһ! Ата-анам сиңа фида булсын! Тәкбир белән кычкырып укый башлаганчы тынып торуыңның сәбәбе нидә? Шуны миңа әйт әле. Ул вакытта син нәрсәләр әйтәсең?» Рәсүлүллаһ салләллаһу галәйһи үсәлләм шушы доганы укыганын әйтте:

اللَّهُمَّ بَادِعْ بَيْنِي وَ بَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَادَعْتَ بَيْنَ
الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ. اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنَقِّي
التَّوْبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ. اللَّهُمَّ اغْسِلْ خَطَايَايَ بِالْمَاءِ
وَ التَّلْجِ وَ الْبَرْدِ.

«Аллааһүммә бәәгид бәйнии үә бәйнә хатаайәйә кәмәә бәәгәдтә бәйнә-ль мәшрикый үә-ль мәгъриб. Аллааһүммә нәккыйнии мин хатаайәйә кәмәә йүнәкка-с сәүбү-л әбьәду минә-д дәнәс. Аллааһүммә гьсил хатаайәйә би-ль мәәә-и үә-с сәлжи үә-ль бәради».

«Йә, Аллаһым! Ничек Синкөнчыгышны көнбатыштан ерагайткан кебек, мине дә гөнаһларымнан ерак кылсаң иде. Ак киемне пычрактан пакъләгән шикелле, йә, Раб-бым, мине дә гөнаһларымнан кар, су һәм боз кебек юып чистарт» (Бохари, «Азан»: 79).

Намаздан соң уқыла торган догалар

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَ الصَّلَاةُ وَ السَّلَامُ عَلَى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ وَ عَلَى آلِهِ وَ صَحْبِهِ أَجْمَعِينَ. اللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ مِنْ جَهْدِ الْبَلَاءِ وَ ذُرِّ الشَّقَاءِ وَ سُوءِ الْقَضَاءِ وَ شَمَاتَةِ الْأَعْدَاءِ. اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَنَا وَ ارْضَ عَنَّا وَ تَقَبَّلْ مِنَّا وَ أَدْخِلْنَا الْجَنَّةَ وَ نَجِّنَا مِنَ النَّارِ. وَ أَصْلِحْ لَنَا شَأْنَنَا كُلَّهُ. اللَّهُمَّ أَعِنَا عَلَى ذِكْرِكَ وَ شُكْرِكَ وَ حُسْنِ عِبَادَتِكَ. اللَّهُمَّ أَحْسِنْ عَاقِبَتَنَا فِي الْأُمُورِ كُلِّهَا أَجْرُنَا مِنْ حِزْبِ الدُّنْيَا وَ

عَذَابِ الْآخِرَةِ. اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ مَوْجِبَاتِ رَحْمَتِكَ وَ
 عَزَائِمَ مَغْفِرَتِكَ وَ السَّلَامَةَ مِنْ كُلِّ إِثْمٍ وَ الْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ
 بَرٍّ وَ الْفُوزِ بِالْجَنَّةِ وَ النَّجَاةَ مِنَ النَّارِ. اللَّهُمَّ لَا تَدْعَ لَنَا
 دَبَابًا إِلَّا عَفَرْتَهُ , وَ لَا هَمًّا إِلَّا فَرَجْتَهُ وَ لَا دَيْمًا إِلَّا قَضَيْتَهُ
 وَ لَا حَاجَةَ مِنْ حَوَائِجِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ هِيَ لَكَ رِضًا
 إِلَّا قَضَيْتَهَا يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. اللَّهُمَّ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا
 حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ بِرَحْمَتِكَ يَا
 أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَ لِوَالِدَيَّ وَ لِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ
 يَقُومُ الْحِسَابُ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. وَ سَلَامٌ عَلَى
 الْمُرْسَلِينَ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

«Длхэмдү лиллээни рабби-ль гээлэмиин. Үэ-с
 салээтү үэ-с сэлээмү гэлээ расүүлинээ Мүхөммөдиү
 үэ гэлээ ээлини үэ сахбиһи эжмэгийн. Аллаһүммө
 иннээ нэгүүзү бикэ миң жәһди-ль бэлэээи үэ дәрки-ш
 шәкаа-и үэ сүүи-ль кадаа-и үэ шәмәәтәти-ль
 агьдәә-э. Аллаһүммө гьфир ләнәә үәрда гәннәә
 үэ тәкаббәл миннәә үэ әдхыйльнә-ль жәннәтә үэ
 нәжжинәә минә-н нәәр. Үә әсьлих ләнәә шәәнәнәә
 күлләһ. Әллаһүммә әгиннәә гәләә зикрикә үә шүкрикә

үә хүсни гибәәдәтик. Әллаһүммә әхсин гәәкыйбәтәнәә фи-ль үмүүри күллиһәә үә әжирнәә мин хыйзьйи-д дүньйәә үә гәзәәби-ль әәхыйраһ. Әллаһүммә иннәә нәсь-әлүкә мүүжибәәти рахмәтикә үә гәзәәимә мәгьфиратикә үә-с сәләәмәтә миң күлли исмиү үә-ль ганиимәтә миң күлли бирриү үә-ль фәүзә би-ль жәннәти үә-н нәжәәтә минә-н нәәр. Әллаһүммә ләә тәдәгь ләнәә зәмбән илләә гафәртәһү үә ләә һәммән илләә фәрражтәһү үә ләә дәйнән илләә кадайтәһү үә ләә хәәжәтәм мин хәүәәижи-д дүньйәә үә-ль әәхыйрати һийә ләкә ридан илләә кадайтәһәә йәә әрхәмә-р раахимиин. Әллаһүммә раббәнәәә әәтинәә фи-д дүньйәә хәсәнәтәү үә фи-ль әәхыйрати хәсәнәтәү үә кыйнәә гәзәәбә-н нәәр, бирахмәтикә йәәә әрхәмә-р раахимиин. Үә сәләәмүн гәлә-ль мүрсәлиинә үә-ль хәмдү лилләәһи рабби-ль гәәләмиин».

«Чын мактау галәмнәрне, барлык мэхлуқларны тәрбияләүче Аллаһ Тагаләгә тиешле. Пәйгамбәрәбез Мөхәммәдкә, аның гаилә әһелләренә һәм сәхабаларына сәлам һәм салават булсын! Йә, Аллаһым! Бәланең һөжүменнән, азгынлыкка төшүдән, төрле афәт-бәхетсезлекләрдән, дошманнардан Сиңа гына сыенабыз. Йә, Аллаһым, безне гафу кыл, бездән риза бул, безнең иге-

лекле гамәлләребезне кабул кыл, безгә Жәннәтне насыйп әйлә һәм Жәһәннәмнән сакла, гамәлләребезне дәрәслә. Йә, Аллаһым! Сине зикер итәргә, Сиңа шөкер итәргә, Сиңең игелекле колларың булырга ярдәм ит! Йә, Аллаһым! Безнең ахырыбызны һәр очракта да яхшы ит, дөньялыкта ташландык хәлдә калдырма, ахирәт газабыннан сакла! Йә, Аллаһым! Без Сиңең рәхмәт-мәрхәмәтеңә мохтаж, гафу кылуыңны өметләнәбез, һәр гөнаһтан саклавыңны, һәртөрле яхшылыкка ирешүебезне, Жәннәткә ирешеп, Жәһәннәмнән котылуыбызны Синнән телибез/көтәбез. Йә, Аллаһым! Безнең өстебездә гафукылынмаган бер гөнаһ, сөнечкә әйләндермәгән бер борчу-газап, түләнмәгән бер бурыч калдырма. Дөньялыкта булсын яки ахыйрәттә булсын, Син ризалыгың белән безнең ихтыяжларыбызны канәгатьләндерәсең. Син мәрхәмәтлеләрнең мәрхәмәтлесе!

Йә, Аллаһым! Раббыбыз! Безгә дөньялыкта да, ахыйрәттә дә игелекләр насыйп ит. Әй, мәрхәмәтлеләрнең мәрхәмәтлесе, рәхмәтең белән безне ут газабыннан сакла! Рәхмәтең белән догаларыбызны кабул ит. Пәйгамбәрләргә сәлам булсын, галәмнәрнең Раббысы булган Аллаһ Тәгаләгә хәмед булсын!»

Намаздан соң уқыла торган тагын бер дога

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنَ الْخَيْرِ كُلِّهِ عَاجِلِهِ وَ آجِلِهِ مَا عَلِمْتُ مِنْهُ وَ مَا لَمْ أَعْلَمْ. وَ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الشَّرِّ كُلِّهِ عَاجِلِهِ وَ آجِلِهِ مَا عَلِمْتُ مِنْهُ وَ مَا لَمْ أَعْلَمْ. وَ أَسْأَلُ مِنْ خَيْرِ مَا سَأَلَكَ عَبْدُكَ وَ رَسُولُكَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. وَ أَسْتَعِينُكَ مِنْ مُسْتَعَاذِ عَبْدِكَ وَ رَسُولِكَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. وَ أَسْأَلُكَ مَا قَضَيْتَ لِي مِنْ أَمْرِ تَجْعَلُ عَاقِبَتَهُ رُشْدًا بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

«Аллаһүммә иннии әсь-әлүкә минә-ль хайри күллиһии гәәжилиһии үә әәжилиһии мәә гәлимтү миңһү үә мәә ләм әгъләм. Үә әгүзү бикә миңә-ш шәрри куллиһии гәәжилиһии үә әәжилиһии мәә гәлимтү миңһү үә мәә ләм әгъләәм. Үә әсь-әлүкә мин хайри мәә сә-әләкә гәбдүкә үә расүүлүкә Мүхәммәдүң салләллаһү гәләйһи үәсәлләм. Үә әстәгиизүкә мим мүстәгәәзи гәбдикә үә расүүлүкә Мүхәммәдиң салләллаһү гәләйһи үәсәлләм. Үә әсь-әлүкә мәә кадайтә лии мин әмриң тәжгәлә гәәкыйбәтәһү рушдәм бирахмәтикә йәәә әрхәмә-р раахимиин».

«Йә, Аллаһым! Белгән һәм белмәгән, хәзерге һәм киләчәктә буласы һәр төрле зарардан Сиңа сыенам. Синнән Жәннәт өмет итәм һәм Жәннәткә яқынайтучы сүз һәм гамәлләрне насыһ итүеңне үтенәм.

Колың һәм расулең булган Мөхәммәд саллаллаһу галәйһи үсәлләмнең, Синнән теләгән хәерен сорыйм. Колың һәм расулең булган Мөхәммәд саллаллаһу галәйһи үсәлләмнең Сиңа сыгынган нәрсәләреннән Сиңа сыгынам. Минем өлешемә тиешле һәр нәрсәнең ахырын хәерле итеп язуыңны үтенәм. Әй, мәрхәмәтлеләрнең мәрхәмәтлесе, теләгәннәремне тормышка ашыр!»

Намаздан соң укыла торган тагын бер дога

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحُزْنِ وَالْعَجَلِ وَالْكَسَلِ
وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ وَالْهَرَمِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ أُرَدَّ إِلَى أَرْزَلِ
الْعُمُرِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ , وَأَعُوذُ
بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ.

«Аллаһүммә иннии әгүүзү бикә минә-ль һәмми
үә-ль хүзни үә-ль гәжзи үә-ль кәсәли үә-ль бүхъли үә-ль
жүбни үә-ль һәрами үә әгүүзү бикә мин ән үраддә иләәә
әрзәли-ль гүмүри үә әгүүзү бикә миң фитнәти-ль мәхъйәә
үә-ль мәмәәти үә әгүүзү бикә мин гәзәәби-ль каьри»

*«Йә, Аллаһым, мин Сиңа сыенам хакыйкатьтә,
тынычсызлык һәм хәсрәттән, көчсезлек һәм ялка-
улыктан, саранлык һәм кыюсызлыктан, харамнан,
хәлсезләнгән картлыктан, томыш һәм үлем коткы-
сыннан һәм кабер газабыннан» (Бохари, «Жиһад»: 25).*

Күз тиюдән саклану өчен укыла торган дога

Аллаһ Расүле салләллаһу галәйһи
үәсәлләм күз тимәсен өчен Хәсән белән
Хөсәенгә бу доганы укый торган булган:

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَ هَامَّةٍ وَ مِنْ
كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ.

«Әгүүзү бикәлимәәтил ләәһи-т тәәммәти миң
күлли шәйтааниү үә һәәммәтиү үә миң күлли гәйнил
ләәммәһ».

«Һәрбер шайтаннан, төрлө бөжәкләрдән һәм һәрбер яман күздән саклар өчен, Аллаһның камил кәлимәләренә сыгынам!» (Бохари: 4/119).

Күз тимәсен өчен тагын бер дога

Күз тимәсен өчен «Каләм» сүрәсендәге шушы аятне Хәсән Басри хәзрәтләре укырга киңәш иткән:

وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا
الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ * وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ
لِّلْعَالَمِينَ.

«Үә ий йәкәәдүл ләзиннә кәфәруу ләйүзликуунәкә биәбсаариним ләммәә сәмигү-з зикра үә йәкуулүүнә иннәнәһү ләмәжнүүн. Үә мәә һүүә илләә зикьрул ли-ль гәәләмиин».

«Кяферләр Мөхәммәд, галәйһиссәламнең, Коръән укыганын яки Коръәннән зикер сөйләгәнән ишетсәләр, күзләре белән ашардай булып карарлар һәм ул – Мөхәммәд, галәйһиссәлам, – жүләр, дияләр иде, әмма

ул Коръән мәжнүнлек сәбәбе белән булган нәрсә түгел,
бәлки адәмнәр һәм җеннәр өчен булган Аллаһыны зи-
кер итү» («Каләм» сүрәсе, 51-52 нче аятьләр).

Рәжәп ае башлангач укыла торган дога

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبٍ وَ شَعْبَانَ وَ بَلِّغْنَا رَمَضَانَ.

«Әллаһүммә бәәрик ләнәә фии раҗәби үә шәгъбәәнә үә бәллигънәә рамәдаан».

«Йә, Аллаһым! Рәжәп һәм Шәгъбан айларын безнең өчен мөбарәк кыл һәм безне Рамазан аена ирештер» (Мөслим, «Иман»: 64).

Жил искәндә укыла торган дога

Тарихта кайбер өммәтләрнең көчле жыл-давыллар белән юк ителүе билгеле. Аллаһ Расүле салләллаһу галәйһи үәсәлләм көчле жыл купканда шушы доганы укый торган булган:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهَا وَ خَيْرِ مَا فِيهَا وَ خَيْرِ مَا
أُرْسَلَتْ بِهِ وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَ شَرِّ مَا فِيهَا وَ شَرِّ مَا
أُرْسَلَتْ بِهِ.

«Әллаһүммә иннии әсь-әлүкә мин хайриһәә үә хайри мәә фиһәә үә хайри мәә үрсиләт биһии үә әгүүзү бикә миң шәрриһәә үә шәрри мәә фиһәә үә шәрри мәә үрсиләт биһ».

«Йә, Аллаһым! Дәреслектә, мин Синнән сорыйм: бу жылне хәерле кыл, үзе белән алып килгәнән дә хәерле кыл һәм аның белән жибәрелгәнне дә хәерле кыл. Бу жылнең яманлығыннан, аның белән жибәрелгәннең дә яманлығыннан Сиңа ялварам!» (Мөслим, «Истиска»: 3).

Иртәнге намазлардан соң укыла торган дога

Габдуллаһ ибне Мәсуд (Аллаһ аннан риза булсын!) тапшырганча, Пәйгам-бәребез салләллаһу галәйһи үәсәлләм әйткән: «Бу доганы укыган кешегә Исмә-гыйль уғылларының дүрт колны азат иткән сабавы бирелер:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ
وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

«Ләәә иләәһә илләллаһу үхдәһү ләә шәриикә ләһү, ләһү-л мүлкү үә ләһү-л хәмдү үә һүә гәләә күлли шәй-иң кадиир».

«Аллаһтан башка һичбер илаһ юк. Ул үзе генә. Ул һәрнәрсәгә хужа. Аңа мактау булсын! Аның һәрнәрсәгә көч-куәте житә!» («Фәтхү-л бари»: 13/460).

Кайбер риваятьләрдә әйтелгәнчә, «ун тапкыр укылса, кылган гөнаһларның кәффәрәте булыр». Ә берничәсендә «Бу дога диңгез күбеге санынча укылганда, гөнаһларга кәффәрәт булыр» диелгән.

Салават-и Мөнҗия

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
صَلَاةً تُنَجِّنَا بِهَا مِنْ جَمِيعِ الْأَهْوَالِ وَالْأَفَاتِ وَ تَقْضِي
لَنَا بِهَا جَمِيعَ الْحَاجَاتِ وَ تُطَهِّرُنَا بِهَا مِنْ جَمِيعِ السَّيِّئَاتِ
وَ تَرْفَعُنَا بِهَا أَعْلَى الدَّرَجَاتِ وَ تَبْلَغُنَا بِهَا أَقْصَى

الْعَايَاتِ مِنْ جَمِيعِ الْخَيْرَاتِ فِي الْحَيَاةِ وَ بَعْدَ الْمَمَاتِ
بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

«Әллаһүммә салли гәләә сәййидинәә Мүхәммәдиү
үә гәләәә әәли сәййидинәә Мүхәммәд, саләәтәң
түңжиинәә биһәә миң жәмииги-ль әһүәәли үә-ль
әәфәәт, үә тәкьдый ләнәә биһәә жәмиигә-ль хәәжәәт,
үә түтаһһирунәә биһәә миң жәмииги-с сәййиәәт үә
тәрфәгүнәә биһәәә әгьлә-д дәрәжәәт үә түбәллигүнәә
биһәәә әкьса-ль гаайәәти миң жәмииги-ль хайраати
фи-ль хәйәәти үә бәгьдә-ль мәмәәт, бирахмәтикә йәәә
әрхәмә-р раахимиин».

«Йә, Аллаһым! Пәйгамбәребез Мөхәммәд,
салләллаһу галәйһи үәсәлләмгә, аның нәсел-нәсәбенә
иксез-чиксез салават һәм сәлам булсын. Бу салават-
сәламнәр һәм догалар безне һәртөрле бәлә-казалардан
коткарсын, барча ихтыяжларыбызны бетереп, безне
гөнаһлардан, начарлыклардан пакьләсен. Әй, Раббым!
Безне югары дәрәжәләргә һәм урыннарга күтәр. Бу са-
лаватлар һәм сәламнәр хөрмәтенә яшәвебездә һәм
үлемебездә барча изгелекләрнең иң зур тәңгәллегенә
ирештер».

Салават-и Тәфрижия

اللَّهُمَّ صَلِّ صَلَاةً كَامِلَةً وَ سَلِّمْ سَلَامًا تَامًا عَلَيَّ سَيِّدِنَا
مُحَمَّدٍ الَّذِي تَنَحَّلُ بِهِ الْعُقْدَ وَ تَنْفَرُجُ بِهِ الْكُرْبَ وَ
تُقْضَى بِهِ الْحَوَائِجُ وَ تُنَالُ بِهِ الرَّغَائِبُ وَ حُسْنُ الْحَوَاتِمِ وَ
يَسْتَسْقَى الْعَمَامَ بِوَجْهِهِ الْكَرِيمِ وَ عَلَيَّ آلِهِ وَ صَحْبِهِ فِي
كُلِّ لَمَحَةٍ وَ نَفْسٍ بَعْدَ كُلِّ مَعْلُومٍ لَكَ.

«Әллаһумма салли саләәтәң кәәмиләтәү үә сәллим сәләәмәң тәәммән гәләә сәййидинәә Мүхәммәдинил ләзии тәнхәллү биһи-ль гүкад, үә тәңфәрижү биһи-ль күраб, үә түкьдаа биһи-ль хәүәәижү үә түнәәлү биһи-р рагааибү үә хуснү-ль хәүәәтими үә йүстәскал гамәәму биүәжһиһи-ль кәриим, үә гәләәә әәлиһии үә сахбиһи фи күлли ләмхәтиү үә нәфәсим бигәдәди күлли мәгьлүмил ләк».

«Әй, Раббым! Пәйгамбәребез Мөхәммәд салләләһу галәйһи үәсәлләмгә аның якыннарына һәм сәхәбәләренә һәрвакыт, даими, санын үзең генә белә торган саннар кадәр, иң өстен һәм камил бер рәвештә салават-сәлам булсын. Ул шундый пәйгамбәр

ки, чишелмэгэн төөннэр аның хэтерендэ чишелер, кайгы-хэсрэтлэр аның сөюе белэн югалыр. Яңгырлар аның йөз суы хөрмәтенә яварлар. Сәлам булсын аңа, сәхәбәләрәнә һәм яқыннарына».

Салават-и Уммия

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَ عَلَى آلِهِ
وَ صَحْبِهِ وَ سَلِّمْ.

«Әллаһүммә салли гәләә сәййидинәә Мүхәммә-
дини-н нәбиййи-ль үммиййи үә гәләәә әәлиһии үә
сахбиһии үә сәллим».

«Йә, Аллаһым! Өммәтнең пәйгамбәре Мөхәммәд
салләллаһу галәйһи үәсәлләмгә, аның гаилә әһелләренә
һәм сәхәбәләренә саләт һәм сәламнәр булсын!»

Салават-и Фәтхия

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ الْفَاتِحِ لِمَا أُغْلِقَ
وَ الْخَاتِمِ لِمَا سَبَقَ نَاصِرِ الْحَقِّ وَ الْهَادِي إِلَى صِرَاتِكَ
الْمُسْتَقِيمِ وَ عَلَى آلِهِ حَقَّ قَدْرِهِ وَ مِقْدَارِهِ الْعَظِيمِ.

«Әллааһүммә салли гәләә сәййидинәә Мүхәммә-
дини-ль фәәтихи лимәә үгълика үә-ль хаатими лимәә
сәбәка нәәсыри-ль хәккый би-ль хәккый үә-ль һәәдии
иләә сыйраатыкә-ль мүстәкыйм. Үә гәләәә әәлиһии
хәкка кадъриһии үә микъдәәриһи-ль гәзыйм».

*«Йә, Аллаһым! Бикләнгән капкаларны ачучы,
пәйгамбәрләрнең ахыргысы, хакка хак белән ярдәм
итүче, Синең тугры юлыңа күндөрүче пәйгамбәребез
Мөхәммәд салләллаһу галәйһи үәсәлләмгә, аның
гаиләсенә һәм сәхәбәләренә аларның дәрәжәләре,
абруйлары һәм бөөклекләре кадәр рәхмәт әйлә!»*

Сәййидү-ль Истигъфар

Габдуллаһ ибне Бүрәйдә (Аллаһ аннан
риза булсын!) тапшырган: Пәйгамбәребез
Мөхәммәд салләллаһу галәйһи үәсәлләм
әйткән: «Сәййидү-ль Истигъфар»ны укы-
ган кеше шул көнне үлсә, Жәннәткә керер.
Кичен шушы доганы нык ышану белән
укыган кеше шул ук кичтә үлеп китсә,
Жәннәткә керер»:

اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ خَلَقْتَنِي وَ أَنَا عَبْدُكَ وَ وَ
أَنْتَ عَلَيَّ عَهْدِكَ وَ وَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ. أَعُوذُ بِكَ مِنْ
شَرِّ مَا صَنَعْتُ أَبُوءُ إِلَيْكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ وَ اعْتَرِفُ بِذُنُوبِي
فَاعْرِفْ لِي ذُنُوبِي إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ.

«Әллаһүммә әңтә раббии, ләәә иләһә илләәә әңтә, халәкътәнии үә әнә гәбдүкә үә әнә гәлә гәһдикә үә үәгьдикә мә стәтагьтү. Әгүүзү бикә миң шәрри мәә санәгьтү, әбүүү-ү иләйкә бинигьмәтикә гәләййә үә әгьтәрифү бизүнүүбии фәгьфир лии зүнүүбии. Иннәһү ләә йәгьфиру-з зүнүүбә илләәә әңтә».

«Йә, Аллаһым! Син минем Раббым. Синнән башка иләһ юк. Мине Син яраттың. Мин Синең колың. Сиңа биргән вәгьдәмне көчем житкән кадәр үтәргә тырышырмын. Кылганяманлыкларымнан Сиңа сыенам. Миңа биргән нигьмәтләреңне таныйм һәм гәнаһларымны да таныйм. Гафу ит мине. Чөнки гәнаһларны Син генә ярлыкый аласың» (Әбу Дауд: 5070).

Йокларга яткач укыла торган дога

Хәзрәти Гали (Аллаһ аннан риза булсын!) Мөхәммәд салләллаһу галәйһи үсәлләмнең әлеге доганы йокларга ятканда укыганын сөйләп калдырган:

اللَّهُمَّ أَسَلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ وَوَجَّهْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ
وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ وَاجْتَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ , أَمَنْتُ
بِكِتَابِكَ الْمُنْتَزَلِ وَنَبِيِّكَ الْمُرْسَلِ .

«Әллаһүммә әсләмтү нәфсии иләйкә үә үәжжәһтү үәжһии иләйкә үә фәүүәдътү әмрии иләйкә үә әлжәәтү заһрии иләйкә әмәңтү бики-тәәбикә-ль мүңзәли үә нәбиййикә-ль мүрсәл».

«Йә, Аллаһым! Мин Сиңа тәвәккәл кылдым, үземнең эшемне Сиңа тапшырдым, йөземне Сиңа юнәлдердем, үземнең теләгем һәм куркуым белән Сиңа тапшырылдым. Мин иңдерелгән Синең китабыңа, безгә жибәрелгән хак пәйгамбәргә ышандым» (Нәсаи: 772).

Бәра ибн Газиб (Аллаһ аннан риза булсын!) тапшырганча, Аллаһ Расүле

саллаллаһу галәйһи үсәлләм йоклар алдыннан бу доганы укыган:

بِسْمِكَ أَحْيَىٰ وَ أَمُوتُ.

«Бисмикә әхыйәә үә әмүүт».

«Синең исеменң белән мин үләм һәм Синең исеменң белән терелермен».

Бу хактагы хәдисне төрлечә тапшырганнар. Хәзрәти Хөзайфә (Аллаһ аннан риза булсын!) бу доганы тапшырган:

اللَّهُمَّ بِسْمِكَ أَحْيَىٰ وَأَمُوتُ.

«Әллаһүммә бисмикә әхыйәә үә әмүүт».

«Йә, Аллаһым! Синең исеменң белән мин үләм һәм Синең исеменң белән терелермен» (Нәсаи, «Амәлу-л йәум»: 749).

Ә кайбер риваятьләрдә исә «үлем» сүзе «хәят» (тормыш) сүзеннән алда китерелгән.

Йокыдан уянгач укыла торган дога

Бәра ибн Газиб (Аллаһ аннан риза булсын!) тапшырганча, Аллаһ Расүле салләллаһу галәйһи үсәлләм, йокысыннан уянгач, шушы доганы укый торган булган:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَ إِلَيْهِ النُّشُورُ.

«Әлхәмдү лилләәһил ләзии әхьйәәнәә бәгьдә мәәә әмәәтәнәә үә иләйһи-н нүшүүр».

«Безне үлгәннән соң терелтүче Аллаһы Тәгаләгә мактаулар булсын! Үлгәннән соң терелеп торгызылу да Аңадыр» (Нәсаи, «Ғамәлу-л йәүм»: 772).

Башка бер риваятьтә әйтелгәнчә, Пәйгамбәребез салләллаһу галәйһи үсәлләм, иртән уянгач, әлеге доганы укый торган булган:

اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا وَ بِكَ أَمْسَيْنَا وَ بِكَ نَحْيَى وَ بِكَ
مَوْتُ وَ إِلَيْكَ الْمَصِيرُ.

«Аллаһүммә бикә эсьбәхнә үә бикә әмсәйнә үә бикә нәхьйәә үә бикә нәмүүтү үә иләәйкә-ль мәсыйр».

«Йә, Аллаһым! Синең рәхмәтең белән генә без кичкә хәтле яшәдек, Синең рәхмәтең белән генә без иртәнгә хәтле яшәдек. Син генә безгә яшәешне бирүче, Син генә аңардан безне мәхрум итүче, хисап көнендә дә Син генә безне терелтәчәксең!» (Тирмизи, «Дәгъват»: 12).

Ризык догалары

Гомәр ибне Әбү Саләмә (Аллаһ аннан риза булсын!) сөйләгән: «Мин кечкенәдән Пәйгамбәребез Мөхәммәд, салләллаһу галәйһи үәсәлләм, химаясендә үстем. Ашарга утыргач, кулларым гел ризык савытлары өстендә уйнап торыр иде. Моңа каршы Пәйгамбәребез салләллаһу галәйһи үәсәлләм миңа әйтте:

«Әй, уғыл! Ашарга утыргач Аллаһның исемен искә алырга кирәк, уң кул белән һәм үз алдыңнан гына аша», – диде» (Ибне Маждә, 3267).

Хәзрәти Гаишә (Аллаһ аннан риза бул-

сын!) тапшырганча, «Аллаһ Расүле өйдө ашап утырганда, бер бәдәви килеп керде дә аның ризыгын ике кабуда ашап бетерде. Моңа каршы Пәйгамбәребез саллаллаһу галәйһи үсәлләм әйтте:

«Белегез: әгәр бәдәви «Бисмилләһ» әйткән булса, ризык сезгә дә житкән булыр иде. Шуңа күрә ашаган саен «Бисмилләһ» әйтергә кирәк. Әгәр берәрегез ашарга утырганда, ягъни ашый башлаганчы әйтергә онытса, исенә төшкәндә «Бисмилләһи фиһи әүүәлиһиһи үә әәхыйриһи» (Аллаһның исеме белән ашауның алдында һәм ахырында) дип әйтсен». (Әбү Дауд: 3767).

Әбү Сәгыйд әл-Худри (Аллаһ аннан риза булсын!) тапшырганча, Аллаһ Расүле, саллаллаһу галәйһи үсәлләм, ашап бетергәч, шушы доганы кыла торган булган:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي اطْعَمَنَا وَ سَقَانَا وَ جَعَلَنَا مُسْلِمِينَ.

«Әлхәмдү лилләәһил ләзи әтъгәмәнәә үә сәкаанәә үә жәгәләнәә мүслимин».

«Мине ашаткан һәм эчерткән һәм мине мөселманнардан кылган Аллаһка барлык мактаулар булсын» (Әбү Давуд: 3650).

Бу ризык догасы күп кенә хәдис жыентыкларында китерелгән.

Моннан тыш Аллаһ Расүле салләллаһу галәйһи үсәлләм ашавын тәмамлаганнан соң укыган башка догалар да бар.

Әбү Үмәмә (Аллаһ аннан риза булсын!) тапшырганча, Мөхәммәд, салләллаһу галәйһи үсәлләм, өстәл артыннан торып киткәндә бу доганы укый торган булган:

الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ غَيْرُ مُوَدَّعٍ وَلَا مُسْتَعْنَى عَنْهُ رَبَّنَا.

«Әлхәмдү лилләәһи хамдәң кәсиираң таййибәм мүбәәракәң фиһи гайра мүүүддәгин үә ләә мүстәгънән гәнһү раббәнәә».

«Аллаһка мактау булсын, чиксез, хәерле, рәхмәтле мактаулар булсын. Ул мактауларны ешрак әйтәргә тиешбез, туктаусыз мактауларны. Ул мактауларда

без һәрвакыт мохтажбыз, безнең Раббыбыз!» (Тирмизи, «Дәгъват»: 56).

Энәс бин Мәлик (Аллаһ аннан риза булсын!) тапшырганча, Пәйгамбәребез, салләллаһу галәйһи үсәлләм, әйткән: «Ашап бетергәч, әлеге доганы укыган кешенең кылган гөнаһлары ярлыканыр»:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذَا وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي
وَ لَا قُوَّةَ.

«Әлхәмдү лилләәһил ләзии әтгәмәһии һәәзәә үә разәкәһииһи мин гәйри хәүлим минни үә ләә куүүәһ».

«Раббыма мактаулар булсын, Ул мине шушы ризык белән ашатты һәм миңа аны насыйп итте, минем үземдә андый көч-куәт юк!» (Тирмизи, «Дәгъват»: 56).

Хәзрәти Гәйсә кыла торган һәм Коръян Кәримдә китерелгән «Маидә» сүрәсенен бер аятендә Аллаһ Тәгалә өйрәткән дога:

اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَاءً دَدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عَيْدًا
لِأَوْلِيَانَا وَ آخِرِنَا وَ آيَةً مِنْكَ ۝ وَ ارْزُقْنَا وَ أَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

«Әллааһүммә раббәнәә әңзил гәләйнәә мәәидәтәм минә-с сәмәәи тәкүүнү ләнәә гиидәл лиәүүәлиәнәә үә әәхыйринәә үә әәятәм миңкә үәрзүкьнәә үә әңтә хайру-р раазикыйн».

«Әй, тәрбиячебез – Аллах! Безгә күктән аш өстәле белән ризык иңдер – ризык иңгән көн әувәлгеләребезгә дә һәм ахырғыларыбызга да бәйрәм көне булсын! Янә минем пәйгамбәрлегемә дә дәлил булсын! Йә, Раббыбыз, безне ризыкландыр, Син, әлбәттә, ризыкландыручыларның иң хәерлесе» («Мәидә» сүрәсе, 114 нче аять).

Яңа туган баланың қолагына әйтелә торган дога

Аллаһ Расүле, салләллаһу галәйһи үәсәлләм, әйткән: «Берәр кешенең баласы туып, ул баланың уң қолагына азан әйтеп, сул қолагына камәт әйтелсә, балага беркайчан да авыру тимәс». (Нәвәви, «Әл-Әзкәр»: 253).

Яңа киём кигәндә әйтелә торган дога

Әбү Сәгыйдәл-Худри (Аллаһ аннан риза булсын!) тапшырганча, Пәйгамбәрбез, салләллаһу галәйһи үсәлләм, яңа киём кигәч, аны гимама (чалма), күлмәк, рида (ыштан) кебек исемнәр белән атый иде, соңыннан дога кылыр иде:

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ كَسَوْتَنِي أَسْأَلُكَ خَيْرَهُ وَ خَيْرَ مَا صُنِعَ لَهُ
وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَ شَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ.

«Әллаһүммә ләкә-ль хәмдү әңтә кәсәүтәни әсь-әлүкә хайраһүү үә хайра мәә сунигә ләһүү үә әгүүзү бикә миң шәрриһи үә шәрри мәә сунигә ләһ».

«Йә, Аллаһым! Сиңа мактаулар булсын! Үзең генә миңа бу киёмне кидердең. Киёмнең минем өчен яхшы һәм хәерле булуын сорыйм һәм аның яманлығыннан Сиңа гына сыенам» (Тирмизи, «Либәс»: 29).

Йолдыз атылганда укыла торган дога

مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ.

«Мәә шәәә әллаһү ләә куүүәтә илләә билләәһ».

«Аллаһ Тәгалә теләгәнчә булыр. Аллаһ куәтеннән башка һичбер көч-куәт юк».

Юлга чыгучы кеше кыла торган дога

Әбү Һүрайра (Аллаһ аннан риза булсын!) тапшырганча, бер кеше: «Йә, Расулүллаһ, мин сәфәргә чыгарга телим. Миңа киңәш бир», – дигән. Пәйгамбәрбез аңа әйтте: «Аллаһтан куркырга һәм барган жирләрендә югарырак урынга чыгып тәкбир әйтергә киңәш итәм».

Әлеге кеше китеп баргач, Мөхәммәд, салләллаһу галәйһи үсәлләм, дога кылган:

«Аллаһым! Бу кешенең барган ерак юлын якынайт һәм сәфәрен жиңеләйт» (Тирмизи: 2/244).

Юлда чакта кунарга туктаганда уқыла торган дога

Хаулә ибне Хаким (Аллаһ аннан риза булсын!) тапшырганча, Аллаһ Расүле, салләллаһу галәйһи үсәлләм, әйткән: «Сәфәрдәге кеше берәр урында төнгә кунарга туктаганда шушы доганы кылса, бу урыннан кузгалып киткәнчегә кадәр аңа бернинди дә зарар килмәс»:

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ.

«Әгүүзү бикәлимәәтил ләәһи-т тәәммәти миң шәрри мәә халәкъ».

«Аллаһ Тәгалә барлыкка китергәннең явызлыгынан Үзенә генә сыенәм!» (Тирмизи, «Дәгъват»: 46).

Юлдан кайткач кылына торган дога

Әнәс ибне Мәлик (Аллаһ аннан риза булсын!) сөйләп калдырган: «Усфаннан кайтып килгәндә без Пәйгамбәребез

саллаллаһу галәйһи үсәлләм белән икәү бергә идек. Мәдинә күренә башлагач, ул бер дога укый башлады һәм аны Мәдинәгә килеп кергәнчегә кадәр кабатлап кайтты. Менә ул дога:

أَيُّونَ تَائِبُونَ عَابِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ.

«Әәйибүүнә, тәәибүүнә, гәәбидүүнә лираббинәә хәәмидүүнә».

«Без кире кайтабыз, тәүбә итәбез, гыйбадәт-ләребездә Раббымызга даими мактаулар әйтәбез» (Мөслим, 4/105).

Габдуллаһ ибне Гомәр (Аллаһ аннан риза булсын!) тапшырганча, Аллаһ Расүле, саллаллаһу галәйһи үсәлләм, сәфәрдән кайтып килгәндә, юлдагы һәр калкулыкка менеп, өч йөз тапкыр «Аллаһу әкбәр» дип әйткән. Аннан соң шушы доганы кыла торган булган:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ. لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ
وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. أَيُّونَ إِنَّ شَاءَ اللَّهُ تَائِبُونَ,

عَابِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ. صَدَقَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَ نَصَرَ عَبْدَهُ
وَ هَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ.

«Ләә иләһә илләллаһү үхдәһү ләә шәриикә ләһ. Ләһү-ль мүлкү үә ләһү-л хәмдү үә һүүә гәләә күлли шәй-иң кадиир. Әәйибүүнә, тәәибүүнә, гәәбидүүнә лираббинәә хәәмидүүн. Садәкаллаһү үәгьдәһү үә нәсара гәбдәһү үә һәзәмә-ль әхзәәбә үәхдәһ».

«Аллаһтан башка һичбер иләһ юк. Аның һичбер тиңдәше юк. Ул барча галәмнең хужасы. Аңа мактау. Ул һәрбер эшне булдыра ала! Без кайтабыз, тәүбә кылабыз, Ходаебызга гыйбадәт кылабыз, Аңа мактауларыбызны әйтәбез! Аллаһ Тәгалә Үзенең вәгьдәсен үтәде, Үзенең колына ярдәм итте, бер Үзе кавемнәрне жимерде!» (Бохари, «Дәгьвәт»: 52).

Зәкәрийя галәһиссәламнең догалары

Болар Коръән Кәримдә китерелгән догалардан берничәсе:

رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ.

**«Рабби һәб лии мил ләдүңкә зүррийәтәң таййибәһ.
Иннәкә сәмиигү-д дүгәә-ә».**

*«Йә, Раббым! Рәхмәтеңнән миңа бер бала бир! Шик-
сез, Син минем догамны ишетәсең» («Гыймран» сүрәсе,
38 нче аять).*

رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ.

**«Рабби ләә тәзәрнии фәрдәү үә әңтә хайру-ль
үәәрисиин».**

*«Йә, Раббым, мине баласыз ялгыз калдырма,
Син бит варисләрнең иң хәерлесе!» («Әнбия» сүрәсе,
89 нчы аять).*

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ.

«Рабби һәб лии минә-с саалихиин».

*«Әй, Раббым, миңа бер изге бала бир, миңа ярдәмче
булсын!» («Саффат» сүрәсе, 100 нче аять).*

Зәкәт бирүчегә уқыла торган дога

Исламда зәкәт алучының зәкәт бирүче өчен дога кылуы сөннәт. Аллаһ Тәгалә әйкән: «Расүлем! Өнә шул тәүбә итеп төзәлүчеләрнең малларыннан зәкәт сәдакаларыннан син ал, аларны биргән сәдакалары белән гөнаһларыннан араларсың һәм эшләрән төзәтерсең. Һәм аларга дога кыл. Һичшиксез, синең догаң аларның күңеленә карар, Аллаһ ишетүче һәм белүче» («Тәүбә» сүрәсе, 103 нче аять).

Зәкәт биргән кеше өчен кылына торган дога:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيْهِ.

«Әллааһүммә салли галәйһ».

«Йә, Аллаһым! Аңа рәхмәтеңне иңдер» (Бохари: 7/157).

Зәмзәм суын эчкәндә әйтелә торган дога

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا وَ رِزْقًا وَاسِعًا وَ شِفَاءً مِنْ
كُلِّ دَاءٍ.

**«Әллаһүммә иннии әсь-әлүкә гильмән нәәфигәү
үә ризкау үәәсигәү үә шифәә-әм миң күлли дәәә-ә».**

«Йә, Аллаһым! Синнән файдалы гыйлем, киң ризыклар һәм һәртөрле авырулардан шифа бирүеңне телим».

Байлыкның коткысыннан Аллаһка сыгыну өчен укыла торган дога

Бу дога Аллаһ Расүле, салләллаһу галәйһи үәсәлләм, өйрәткән догалардан берсе:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ النَّارِ وَ مِنْ عَذَابِ النَّارِ
وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْقَبْرِ وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ

وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْعَيْبِ وَ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْفَقْرِ وَ أَعُوذُ
بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ.

«Аллаһүммә иннии әгүүзү бикә миң фитнәти-н нәәри үә мин гәзәәби-н нәәри үә әгүүзү бикә миң фитнәти-ль каьбри үә әгүүзү бикә мин гәзәәби-ль каьбри үә әгүүзү бикә миң фитнәти-ль гыйнәә үә әгүүзү бикә миң фитнәти-ль фәкьри үә әгүүзү бикә миң фитнәти-ль мәсиһи-д дәжжәәл».

«Йә, Аллаһым! Утның коткысыннан һәм газабыннан Сиңа сыенам. Кабернең коткысыннан һәм газабыннан Сиңа сыенам. Байлыкның коткысыннан һәм фәкыйрьлекнең коткысыннан Сиңа сыенам. Ялган Мәсих (мессия) Дәжжәлның коткысыннан Сиңа сыенам» (Бохари: 7/161).

Зөфаф догасы

Гамр ибне Шөгәйб тапшырганча, Мөхәммәд, салләллаһу галәйһи үәсәлләм, әйткән:

«Берәрегез өйләнгәндә, хатынының

маңгаеннан тотсын да шушы доганы әйтсен:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَ خَيْرَ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ وَ أَعُوذُ
بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَ شَرِّ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ.

**«Әллаһүммә иннии әсь-әлүкә хайраһәә үә хайра
мәә жәбәлтәһәә гәләйһи үә әгүүзү бикә миң шәрриһәә
үә шәрри мәә жәбәлтәһәә гәләйһ».**

*«Йә, Аллаһым! Хакыйкәтә, мин Сине аның
хәерле булуын һәм Син аны бар иткәнеңнең хәерле бу-
луын сорыйм. Сиңа аның явызлыгыннан һәм аны бар
иткәнеңнең явызлыгыннан ялварам» (Хәким: 2/186).*

Золымга каршы кылына торган дога

Бу дога Коръән Кәримдә Аллаһ Тәгалә
тарафыннан өйрәтелгән догалардан берсе.

Мәзлумнарның залымнәр хаксызлы-
гыннан Аллаһка ялварган догалары:

رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا ۗ وَاجْعَل لَّنَا
مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَل لَّنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا ٥

«Раббәнәә әхърижнәә мин һәәзиһи-ль карьәти-з заалими әһлүһәә үәжгәл ләнәә мил ләдүңкә үәлийәү үә жгәл ләнәә мил ләдүңкә нәсыйра».

«Әй, Раббыбыз, хужалары залим булган шәһәрдән безне чыгар. Безне залимнәр кулыннан коткаручы бер вәли бир һәм үз хозурыңнан безгә ярдәм дә бир» («Ниса» сүрәсе, 75 нче аять).

Золым һәм имансызлыкка каршы кылына торган дога

Бу доганы Аллаһ Тәгалә Коръән Кәримдә өйрәткән. Аны Хәзрәти Муса галәйһиссәламнең Фиргавеннең золымыннан үзенә һәм кардәшенә ярдәмче булмаган фасикъ кавеменә каршы кылган догасы:

رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي فَافْرِقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ
الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ.

«Рабби иннии ләә әмликү илләә нәфсии үә әхый фәфрукъ бәйнәнәә үә бәйнә-ль кауми-ль фәәсикыйн».

«Әй, Раббым, мин фәкәть үземә һәм кардәшем һарунга ихтыярлымын, башкаларга һич сүзем үтмидер. Йә, Раббым, фәсикъ кавым белән безнең араны аер» («Маидә» сурәсе, 25 нче аять).

СОДЕРЖАНИЕ

КЕРЕШ СҮЗ	3
Пәйгамбәребез Сөннәтендәге догалар	7
Дога төрләре	11
1. Шөкер догасы	11
2. Үтенү һәм теләү догасы	14
3. Аллаһтан гафу сорау (истигъфар) догасы	15
4. Гыйбадәт һәм мактау догасы.....	18
5. Башка мөселманнар өчен кылынган догалар	21
Тәһарәт догалары	23
1. <i>Тәһарәт ала башлаганчы укыла торган дога:</i>	26
2. <i>Авызга су алганда әйтелә:</i>	26

3. Борынга су алганда укыла:.....	26
4. Битне юганда әйтелә:	27
5. Уң кулны юганда укыла:	27
6. Сул кулны юганда укыла:.....	28
7. Башка мәсех кылганда укыла:	28
8. Колактарны мәсехләгәндә укыла:	28
9. Муенны мәсехләгәндә укыла:	29
10. Аяктарны юганда әйтелә торган дога:	29

Авырганда яки сызланганда укыла торган дога .. 30

Ахшам намазына азан ишеткәч
укыла торган дога

Ахшам намазыннан соң укыла торган дога..... 31

Төчкергәч әйтелә торган дога

Тау куышы кешеләре (әсхәәбү кәһф) догасы 32

Баш авыртканда укыла торган дога..... 33

Бәлагә тарыган кешене күргәч
әйтелә торган дога..... 34

Йөкташу хайваны яки машина сатып алгач уқыла торган дога	34
Мәчеткә кергәндә уқыла торган дога	35
Мәчеттән чыкканда әйтелә торган дога	36
Женаза күргәндә уқыла торган дога	37
Саранлыктан котылу өчен кылына торган дога	37
Женси мөнәсәбәткә кергәнче уқыла торган дога	38
Жомга иртәсендә уқыла торган дога	39
Дәжжал фетнәсеннән саклану өчен уқыла торган дога	39
Жир тетрәгәндә уқыла торган дога	40
Диндә нык булу өчен уқыла торган дога	41
Теш сызлаганда уқыла торган дога	41
Куллар юганда уқыла торган дога	42
Киём кигәндә уқыла торган дога	43
Өйдән чыкканда уқыла торган дога	44

Өйгә кергәндә укыла торган дога	45
Бала сорап укыла торган дога	46
Яңа өйләнешүчеләргә укыла торган дога	46
Әюб галәйһиссәламнең догалары	47
Азаннан соң укыла торган дога	48
Көймәгә утырғанда укыла торган дога	49
Кияү белән кәләш бүлмәсенә кергән ир укырга тиеш дога	50
Сугышта дошманны жиңү өчен укыла торган дога	50
Авырудан сәламәтләнү өчен укыла торган дога	51
Бәдрәфкә кергәндә укыла торган дога	52
Бәдрәфтән чыкканда укыла торган дога	53
Һидаятькә һәм тәкъвалыкка ирешү өчен кылына торган дога	53
Истихарә догасы	54
Итәгатьле мөселманнар догасы	56

Игелекле гамәлләргә ирешү өчен кылына торган дога.....	57
Кадер-хөрмәткә һәм дәрәжәләргә ирешү өчен уқыла торган дога	58
Кабер газабыннан котылу өчен уқыла торган дога	59
Кадер кичәсендә уқыла торган дога.....	59
Куркыныч төш күргәч уқыла торган дога	60
Әхлакны дәрәсләү өчен кылына торган дога.....	61
Корбан чалучы кеше әйтә торган дога.....	62
Корбан чалганчы аягүрә басып уқыла торган дога	62
Намаз эчендә уқыла торган кайбер сүрәләр....	64
«Фатиха» сүрәсе.....	64
«Аятель Көрси»	65
«Фил» сүрәсе	67
«Кораеш» сүрәсе	68

«Магун» сүрәсе	69
«Кәүсәр» сүрәсе	70
«Кәфирун» сүрәсе	71
«Насыр» сүрәсе	72
«Мәсэд» сүрәсе	73
«Ихлас» сүрәсе	74
«Фәләкь» сүрәсе.....	75
«Нәс» сүрәсе	76
Намаз эчендә укыла торган кайбер догалар ...	77
«Әт-Тәхиййәт»	77
«Салават»	78
«Раббәнә әтинә»	79
Кунут догалары	81
Намаздан соң укыла торган догалар	84
Намаздан соң укыла торган тагын бер дога	88
Намаздан соң укыла торган тагын бер дога	89

Күз тиюдән саклану өчен укыла торган дога	90
Күз тимәсен өчен тагын бер дога	91
Рәжәп ае башлангач укыла торган дога	92
Жил искәндә укыла торган дога	92
Иртәнге намазлардан соң укыла торган дога	93
Салават-и Мөнҗия	94
Салават-и Тәфриҗия	96
Салават-и Уммия	97
Салават-и Фәтхия	97
Сәййидү-ль Истигъфар	98
Йокларга яткач укыла торган дога	100
Йокыдан уянгач укыла торган дога	102
Ризык догалары	103
Яңа туган баланың колагына әйтелә торган дога	107
Яңа киём кигәндә әйтелә торган дога	108
Йолдыз атылганда укыла торган дога	109

Юлга чыгучы кеше кыла торган дога	109
Юлда чакта кунарга туктаганда укыла торган дога	110
Юлдан кайткач кылына торган дога.....	110
Зэкэрийя галэйһиссэламнең догалары.....	112
Зэкэт бирүчегә укыла торган дога.....	114
Зэкэт биргән кеше өчен кылына торган дога:	114
Зэмзәм суын эчкәндә әйтелә торган дога	115
Байлыкның коткысыннан Аллаһка сыгыну өчен укыла торган дога.....	115
Зөфаф догасы.....	116
Золымга каршы кылына торган дога.....	117
Золым һәм имансызлыкка каршы кылына торган дога.....	118

www.darul-kutub.com